

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 67.

Maribor, dne 14. junija 1912.

Letnik IV.

Občni zbor S. K. S. Z.

se vrši v nedeljo dne 23. junija t. l. v Braslovčah ob 3. uri popoldne.

Na občnem zboru govori gospod dr. Ant. Korošec.

Člani naših izobraževalnih organizacij in somišljeniki, pridite!

Nič jim ni sveto.

Liberalcu ni nič sveto. Ne misterij smrti, ne svetost prepričanja, ne skrivnostni molk hiše božje, ne svoboda vesti, nič mu ni nedotakljivo. Kadar se v njem vzbudi od golega materializma raztrgana natura, potem ne pozna njegova surova, brutalna sila nikakih mej. Oblati in opljuva vse, kar mu pride v pot in čim več je umazanega, tem bolj slavi njega duša orgije veselja. To smo lahko opazili že vselej, kadar je praznovalo kje brezbožno svobodomiselstvo svoje bahanalije. Ko so ropali fračeški framasoni katoliške cerkve in samostane, ko so izganjali in preganjali redovnice, ko so metali v ječo duhovščino, tedaj je bilo veselje svobodomiselstva francoskim nasilnikom „aleluja.“ Ko je Ferrer požigal samostane in cerkve, ter moril duhovnike in povzročil smrt številnih drugih žrtev, tedaj je bilo liberalstvo, tudi naše domače, vse razvneto in polno navdušenja. In tako bi lahko navedli enakih in sličnih slučajev, ki govore o poživljeni strasti svobodomiselstva, kadar se gre proti katoliški cerkvi in duhovništvu, nebroj. Vzemimo samo najnovejše. Povedo nam dovolj in povedo nam, da so liberalci povsod enaki.

V Belgiji so pri volitvah zmagali katoličani. Z glasovnic v roki so belgijski volilci kot svobodni možje povedali, da ne marajo liberalcev in rudečkarjev. Po vseh zakonih zdrave pameti bi morali rudečkarji in svobodomislec sprejeti to odpoved mirno na znanje, kajti ravno oni se najrajši in največkrat sklicujejo na glas ljudstva in na podlagi tega glasu pridejo s svojimi zahtevami ter zahtevajo za se pravice. Toda pri ljudeh te vrste je vedno dvojna me-

ra. Oni razumejo pod svobodo vedno samo „die Freiheit, die sie meinen“, svobodo, ki njim prija. In tako je prišlo tudi v Belgiji, da so se demokratične stranke spuntale proti ljudski volji in so pričele dokazovati svoje „svobodoljubno“ prepričanje s pcestnimi kravali, poboji in ropi. Svetovno svobodomiselstvo je pa opravičevalo ta divjaštva in nasilnosti in jih slikalo kot odpor. Res, hinavščina, tvoje ime je liberalizem.

Pred nekaj časom se je mudil v Dalmaciji finančni minister Zaleski. V Splitu je nenadoma zbolel. Kot veren katoličan je zaprosil za duhovnika. Znani dalmatinski historiológ, bivši poslanec msgr. Bulič, poznat kot eden najplemenitejših mož po širnem svetu, ga je izpovedal in obhajal, Dalmatinski liberalni bandit je v svoji posurovelosti iz tega pobožnega in za vsakega vernega katoličana vzvišene ga dogodka napravil podlo lumparijo: Zmislil se je in očital msgr. Buliču, temu res kristalno čistemu značaju, da je porabil priliko, ko je bil pri bolnem ministru, da mu je vročil prošnjo za „koncesijo za klerikalno banko v Splitu.“ Ali si morete misliti večjo propalost? Liberalni lopov, ki mu ni nič sveto in vidi povsod samo banditstva, kakor jih vprižarja sam, ne more umeti skrivnosti svete potopnice, zato jo hoče oblatiti in si izmisli podlo laž. Zaleskijevo ravnanje ga mogoče spomni na mladostna leta, na čase, ko je nosil v sruu globoko in lepo vero, katero si je pa pozneje oholo izruval, da je sešaj ves prazen in v notranjosti ga zaskeli in zaboli. Da bi se pomiril in vdušil notranji glas, gre in očita v liberalnem listu si volasemu, od vseh spoštovanemu duhovniku bogoskrunstvo, bogokletje. Ker je sam zmožen najzavrženejšega dejanja, če bi bilo vspešno za njegove liberalne namene, smatra tudi druge za tako propale. Dem Unreinen ist alles unrein.

V Ljubljani je umrl Anton Aškerc. Bil je duhovnik, a je odložil svojo duhovno dostojanstvo, se odrekel Kristusu-Bogu, za čigar služabnika je hotel biti in je šel med svobodomislec, med brezverne iskalce boga, ki bi naj bil tak, kot si ga žele sami. Že za časa njegovega življenja so razni protiverski elementi Aškercu veliko izrabljali. Sicer je s svojimi deli iz druge dobe že sam veliko storil v propagando protikatolicizma, toda še več so skušali doseči

drugi z njegovo osebo. Tiščali so ga vedno in povsod v ospredje, kjer je bilo treba nastopiti proti katolicizmu in njegovim ustanovam, ker so vedeli, da je duhovnik-svobodomislec dobro reklamno sredstvo, da se z duhovnikom, ki taji Boga, da paradiira.

Sedaj ob smrti so položili razni temni elementi krono svojemu izkoriščevanju. Iz pesnikove smrti hočejo kovati kapital. Ranjki že počiva v hladnem grobu in nočemo metati kamnov za njim. Zapišemo samo: Res je: Aškerc je v petek duhovnika odklonil, toda v nedeljo zvečer, nekaj ur pred svojo smrtjo, mu je dala usmiljena sestra križ v roke in on ga je vzel in držal. Pozneje ga je za trenutek odložil, a je zopet posegel po njem in ga v rokah stiskal. Umrl tedaj Aškerc ni z zatajitvijo Kristusa na ustnih, kakor bi to gotovi ljudje najrajši imeli, o vsem drugem pa bo dal račun sam. Brezmejno počilo pa je, kako hočejo liberalci in njihovo časopisje izrabiti pesnikovo smrt in vse kar je ž njo v zvezi, za gonjo proti katoliškemu svetovnemu prepričanju in proti katoliški cerkvi. V nekrologih, ki so jih posvetili pesniku, lažejo, da je bil preganjan in suspendiran, če prav to ni res in je cerkvena oblast postopala z njim nad vse prizanesljivo. Liberalni „Dan“ se je skandaliziral, ker je imel Aškerc na mrtvaškem odru v roki sv. križ in je visel nad vzglavjem rožni venec. Cinično je vpraševalo liberalno glasilo, če ni to „poniževalno“, ker Aškerc Kristusa ni spoznaval za Boga, ampak samo za misleca. Cel pogreb so priredili gotovi krogi — večinoma Masarykovi učenci s pomočjo raznih liberalnih društev — s prozornim namenom tako, da je bilo spoznati demonstrativni značaj za svobodomiselstvo. Na grobu je liberalni govornik tudi — brez vsakega namena seveda — namigaval na razna preganjanja, katerim je bil ba je Aškerc izpostavljen. Vse te dni pa, ki so potekali od pesnikove smrti, napolnjuje liberalno časopisje svoje predaie s tem, da prodaja svoja brezverska načela in dela propagando za brezbožno svobodomiselstvo. Iz vsega vidimo: Niti spomin na pesnika in niti misterij smrti ni tem ljudem toliko svet, da bi ga ne skušali zlobno izrabiti v blatenje katolicizma, v zasramovanje sv. križa in za reklamo brezverstva. Samo duševne surovine so zmogline takega početja in surovine so naši liberalci.

PODLISTEK.

† Anton Aškerc.

Moja muza ni mehkužna
bledolična gospodična; Čr-
nogorka je, Spartanka, če-
va zdrava, ognjevitá.

Pesnika zgorajšnjih, markantnih, programatičnih verzov ni več med nami. V sredo proti večeru so ga položili v Ljubljani v skupno grobnico slovenskih književnikov. K Levstiku, Gestrinu, Andrejčkove mu Jožetu, Železnikarju, Resmanu in Rutarju je legel sedaj še Aškerc, med vsemi temi za naše lep-slovje gotovo najpomembnejši, med vsemi najizrazi-tejša osebnost. Vendar ni vrzel, ki jo je zapustil A. Aškerc, tako zevajoča in občutna, kakor bi človek mislil. Zakaj? Vrzel, ki nam jo je sedaj potisnila smrt Aškercu-človeka zopet bližje, obstoja v resnici že desetletja. Odkar se je naš Aškerc poprijel ten-dencijoznega pesnikovanja — in od tedaj je že več kakor deset let — je zgubil svoj pesniški zápos, svoj kakor granit krepak slog, vso živahnost in bu-jnost pripovedovanja, je umrl za nas kot nedosegljivi in neprekošljivi vstvarjajoči pesnik romanc in balad. Bilo je bridko in neizmerna škoda se nam je zdela, za našo književnost in za pesnika, ko smo se morali takorekoč posloviti od pesnika večno lepih romanc, in je nam segel v roko robati in suhopatni verzovez Primoža Trubarja. Bilo je bridko tedaj, a tekóm ča-sa se je rana zacelila in sedaj nas ni izguba tako pretresla in začela, kakor bi nas bila, če bi bil le-gel v grob Anton Aškerc, pesnik slovenskih balad in romanc. Smrt Antona Aškercu-človeka pomenja za nas samo rahlo obnovitev že skoro zarašene rane, a to ne boli in skeli več tako, kakor huda, sveže-krvaveča rana. Nekoliko krutosti je v tej resnici za pesnika, ki se je imel tudi v drugi dobi za pesnika

enakih moči, enake bajne lepote, enakega vznosa, kakor je bil pesnik romanc in balad. Toda življenje ne pozna in ne priznava takih subjektivnih iluzij, to je brez dvoma vedel tudi Aškerc, ki je znal tudi ta-ko pretresljivo zapeti pesem delavca-trpina, ampak ono obračuna brezobzirno z vsakim in je tudi z Aš-kercem-pesnikom.

Anton Aškerc je bil rojen dne 9. junarja 1856 pri Sv. Marjeti v Rimskih toplicah. Gimnazijo je študiral v Celju, kjer je leta 1877 z dobrim vspehom maturiral. Po maturi je vstopil v bogoslovje, bolj vsled želje svojih starišev in drugih okoliščin, kot pa iz notranjega poklica. Dne 22. julija 1880 je slu-žil doma prvo sveto mašo. Kaplanomal in deloma providiral je potem v več krajih: v Podsredi, Sma-rju pri Jelšah, Sv. Lovrencu v Slov. goricah, Vi-tanju, Sv. Marjeti v Rimskih toplicah, Mozirju in v Škalah. Dne 8. maja 1898 je stopil v pokoj in se je preselil v Ljubljano, kjer je postal mestni arhivar. To bi bil enostavni tok njegovega življenja, v kate-ro so prinesla spremembo razna daljša in krajša po-tovanja. Potoval je Aškerc rad in veliko. Bil je več-krat v Rusiji, v Orijentu in na Balkanu ter tudi še drugod.

Napisal je vsega skupaj 15 knjig. Od 15 knjig je 11 samih pesmi in sicer: Balade in romance leta 1890 in 1903 druga izdaja, Lirske in epske poezije 1896, Nove poezije 1900, Zlatorog 1904, Četrti zbor-nik poezij 1904, Primož Trubar 1905, Mučeniki 1906, Junaki 1907, Jadranski biseri 1908, Akropolis in Pi-ramide 1909 in Poslednji Celjan. Skupno z Ivanom Veselom je izdal rusko antologijo leta 1901. Poskusil se je tudi v dramatik in izdal leta 1900 tri drama-tične študije. Nadalje imamo od njegove roke še dva potopisa: Izlet v Carigrad in Dva izleta na Rusko. Brošura „Ali je Primož Trubar v pesnitve vreden ju-nak ali ne“ je polemične vsebine.

Prvi dve knjigi: „Balade in romance“ in pa „Lirske in epske poezije“ sta bisera v slovenski li-teraturi in nevenljive ter neizčrpne vrednosti. Po

njih bo slovelo Aškercovo ime, ko bodo njegove ko-sti že davno strohnele, po njih je postal Aškercov spomin neumrjoč. Ti dve deli tudi nekačo izpolnju-jeti prvo, zlato dobo Aškercovega pesnikovanja. Si-cer se ne da kar tako natančno in matematično po-tegniti razdelno črto med prvo dobo in drugo, ker je prehod od pesnika Aškercu do Aškercu-protestanta-propagatorja trajal več let, vendar lahko mirno pri-šteevamo vsa druga številna dela v drugo dobo. Ta doba je pesniku Aškercu bolj v škodo kot v slavo. Veselja nad njim kot pesnikom ne more imeti v tej dobi nihče, ki pravično sodi. Aškerc je v tem času veliko bolj svobodomiseln arhivar, kot pesnik. Nje-govega dela se more računati samo kako prenapet kulturno-bojni petelin, vsakega prijatelja slovenske pesni pa mora Aškercovo tendencijozno rmanje sa-mo globoko žalostiti.

Kako je prišlo do tega, kako da se je zgodil z Aškercem tak preobrat? To so vprašanja, ki silijo na ustna. V prihodnji številki bomo prinesli životo-pis o Aškercu-človeku, o Aškercu, kakor so ga po-znali od mladih let njegovi prijatelji. Iz njega se bo dalo marsikaj deducirati na njegov pisateljski raz-voj. Za danes samo kratko. Da bi bil postal Aškerc to, kar je bil v svoji drugi dobi, vsled pritiskanja in preganjanja od strani duhovščine in cerkve, ni res. Z Aškercem je postopala njegova predpostavljena cerkvena oblast zelo taktno in nad vse prizanes-ljivo. Najboljši dokaz za našo trditev je, da je Aš-kerce prostovoljno stopil v pokoj, prostovoljno in sam od sebe opustil izvrševanje duhovniških funkcij in ni bil od cerkvene oblasti nikdar suspendiran. Vse kar se je zgodilo, je prišlo tako kot je pesnik sam hotel in je iskati vzroke v njegovem temperamentu, vzgoji ter miljeu in razpoloženju, v katerega je za-bredel kot sam s seboj nezačuden vuhovnik, kot nemiren duh, ki je iskal skokoma novih potov, me-što da bi se bil poglobil in prišel do jasnosti. Naj-značilnejši odsev tega nemirnega, vedno iskajočega duha so besede, ki jih je rekel par dni pred smrtjo

Za Sredozemsko morje.

Angleži so že od nekdaj prebrisani in hladno računajoči politiki. Resnega lica in z mirnim očesom premotrijo položaj in le redkokdaj se opečejo. V zadnjem času jim delajo Nemci najhujše preglavice. Kakor smo že v enem zadnjih člankov omenili, skušajo Nemci hoditi vsaj isto pot kot Angleži, če jih že ne morejo prehiteti. In tako je nastala med obema narodoma divja konkurenca, ki ne pozna usmiljenja. Svoj čas so imeli Angleži v Sredozemskem morju velikanske posadke in ogromno število ladij. Otoka Ciper in Malta sta bila pravi trdnjavi, da o Gibraltarju niti ne govorimo. Pred par leti je pa začela rasti napetost med Nemci in Angleži jako opasno in hitro in takrat so zadnji koncentrirali svoje brodogradne v severnih morjih, da bi bili pripravljeni za napad na Nemece. Takrat so začeli graditi tudi dreadnoughte in so se s temi kolosi utrdili do skrajnosti. A počilo le ni, čeravno je bilo, kakor je bila javna tajnost, že popolnoma pripravljeno.

Sredozemsko morje je bilo takrat za nekaj časa skoro pozabljeno — a danes je prišlo zopet na dnevni red. Italijansko-turška vojska, francoske priske v Maroku itd., vse to je Angleže zopet opozorilo na važnost Sredozemskega morja. Uvideli so, da so njih postojanke lahko v nevarnosti, da bi v takem slučaju njih trgovina z Indijo in Orijentom skrajno trpela, zato so začeli zopet pritiskati s svojim brodogradjem na svoje važnejše točke. Pred kratkim sta bila v onih krajih na potovanju ministra Asquith in Churchill in od takrat se dela z mrzlično naglico za pomnožitev sredozemske mornarice. Pri tem je seveda precej diplomatične hinavščine, kajti če tudi se Anglija utrjuje v Sredozemskem morju, je njena ost naperjena vendar le proti Nemčiji.

Zanimivo je pa še nekaj. Francozi so že računili na to, da se Anglež ne vrne več tako močan od severnega obrežja. Z veseljem so konstatirali, da sedaj krožijo le tri brodogradne po sredozemskih vodah, to je francosko, laško in — avstrijsko. (Karakteristično je, da povdarjajo francoski diplomatje tudi našo mornarico, ki pride med drugimi v poštev.) In tudi Francozi so začela večati in večati svoje brodogradne in utrjevati svoje postojanke ob Sredozemskem morju — seveda iz trgovskih in podobnih interesov (?). Francozi skušajo, to je brezdvomno, laško-turško vojsko izkoristiti sebi v dobiček, pridobiti si hočejo v Orijentu močan vpliv in izpodbiti v Turčiji Nemece. Da so Turki v denarnih rečeh skoro popolnoma odvisni od Francozov, to je jasno in zato si hočejo in upajo ti ravno v teh kritičnih časih pridobiti močna in trdna tla na vshodu.

Tako vidimo vse močne države, kako silijo na Balkan, v Orijent, kako se utrjujejo v Sredozemskem morju, da bi dobile novih virov svoji trgovini in industriji. Nam so ti kraji bi rekli pred nosom, a še do danes ni videti, da smo si prav svesti svoje velike in resne naloge, ki jo imamo na morju. Morje je odprta pot v svet, brez njega nismo nič. Naj bi ne prišlo tako daleč, da bi nam drugi kazali kedar pot, po kateri bi bili mi lahko hodili, ali po kateri bi bili pravzaprav morali hoditi. Takrat bi bilo prepozno in svetovni pomen naše države bi bil prizadet prav občutno.

gospej J.: „Dolgčas je na svetu.“ Sedaj ko mu je duh že omagoval, ko je zgubil svojo silo in moč in ni mogel več nebrzdano vzleteti v vesoljnost, mu je postalo — dolgčas. Veliko pretresljive tragike leži v tej izpovedi.

(Konec prihi.)

Neumrjočnost duše.

Filozofična refleksija.

(Konec.)

Ker človek ni stvarjen le za ta svet, temveč za nebesa. Vsak, ki zna misliti in sicer dosledno — zažostuje naravna logika — mora priti do konkluzije, da duša živi tudi onkraj groba.

2. Kar posebno diči človeka, ona vzvišena prerogativa, katere človeka neizmerno povzdiguje nad žival, je razum, pamet. „Intellectus omnium potentiarum praestantissima est.“ Razum, to je tista operacija, s katero človeški duh raziskuje najbolj globoka vprašanja in rešuje najbolj subtilne probleme. Človeški duh nikdar ne miruje; nikdar ne pravi: zdaj je dosti! Čim več zna, tem več še hoče znati; in v tem oziru je nekako neskončen.

Objekt razuma je resnica. Človeški razum hrepeni po resnici in jo želi spoznati. Ako spozna kako resnico, kako vesellega, kako srečnega se čuti človek! To duhovno veselje odvaga vse drugo na svetu. In kdo še ni tega izkusil? In nasprotno, ako tiči v raznih dvomih, kako nemiren je, kako razjeda dvom njegovo srce!

Resnica, tudi še tako neznatna, pa je žarek večne resnice, po kateri hrepeni naš um, katere je dika in ponos človeškega duha.

Pa naj še človek toliko zna, ga vendar to ne zažlovlji popolnoma, temveč hrepeni še vedno po večji vednosti.

Največje spoznanje pa je spoznanje Boga. Tukaj in statu viatoris ne moremo tega spoznanja — namreč Boga — popolnoma doseči, a mi pa čutimo

Politični dogodki zadnjega časa — obiski balkanskih vladarjev na Dunaju in v Berlinu, razni drugi visoki poseti in še marsikaj drugega, kar mora vzbuditi pozornost vsakogar, ki bistro zasleduje tok politike — dokazujejo, da hočejo kreniti vodilni krogi na druga bota. Zdi se, kakor da zmaguje uverjenje, da je treba preložiti težišče naše politike na jug, k Adriji. Zadnji čas, če si je pričelo pridobivati to pametno prepričanje vedno več terena. Toda nekaj, kar smo sicer že večkrat povdarjali, hočemo ponoviti: Če vodilni državni faktorji ne bodo kmalu uvideli, da se z ljudstvom, ki se ga odbija, ne da vstvariti zdravih temeljev, potem bo vse prepozno in zaman. Avstrijski Jugoslovani niso revolucionarno razpoloženi in vsi razdivjani, kakor se žalibog tudi v našem časopisju mnogokrat povdarja. Jugoslovani so veliko predravno ljudstvo, da bi dirjali za kakimi bolestinimi fantomi in se jih trajno oklepali. Toda, dolgoletne izkušnje so jih izučile, poklenile in jim vcepile samozvest. Ponosna lastna moč rase vedno bolj in jim brani, da bi se boječe in s ponižno prošnjo oklepali nekoliko bolj bahato se ponašajočega tujca. In če bi prišli do prepričanja, da tujec, kateremu so se prostovoljno pridružili, noče drugega kot njihove vpognjene tilnike in skrivljene hrbte, potem se bi njihova notranjost uprla in na mah bi bile raztrgane vse družne vezi. Če se pa to enkrat zgodi, potem je Avstrija zaigrala žaljno karto na jugu; za njo je potem Sredozemsko morje izgubljeno.

Znamenja protirevolucije na Kitajskem.

Pred nekaj dnevi je presenetila javnost vest, da korakajo guvernerji severnih kitajskih provinc z vojaškimi četami proti glavnemu mestu Kitajske, — Peking — z namenom, da zabranijo nadalje sklepe narodne skupščine. Ta vest je značilna za zamotan in nevzdržljiv položaj na Kitajskem. Republikanski vladi se še vedno ni posrečilo, da bi pridobila vse province za novo ustavno obliko. Vrh tega je pa nastopil še neki kitajski princ, ki si prisvaja pravico do prestola in ima pri nekaterih guvernerjih precej zaslonbe.

Sunjatsen potuje sedaj od province do province, da bi pridobil ljudstvo za republiko. Začasno se je preselila vlada iz Nankinga v Peking. Na tej vladi je še vse provizorično: predsednik, kabinet in narodna skupščina. V Peking še niti niso vsi poslanci došli, tako da pravzaprav zboruje le nekaj knji zbor. O enotni volitvi poslancev se tudi ne more govoriti. Več poslancev je kratkoma imenovala provincijalna vlada sama, ali jih je pa odposlala še prejšnja provincijalna skupščina. Ni torej res, kar zatrjujejo republikanski vodje, da je narodna skupščina zastopnica aspiracij nove Kitajske, izišla iz naroda.

Narodna skupščina nosi ime „Tsany-Yuan“, kar pomeni „posvetožubca zbornica.“ Sestoji iz 136 udov, med katerimi je 30 takih, ki so pripadali že prvi skupščini v Nankingu.

Največ težkoč pa dela trenutno najetje posojila, ki ga je vseboval že program nove vlade, ko je Juanshikkai otvoril zbornico. Sicer je res, da se je

v sebi željo in hrepenenje, Boga kolikor mogoče spoznati — kaj sledi iz tega hrepenenja? Dopsledno to, da mora biti onkraj groba še drugo življenje, bolj in popolnejše, kjer bomo Boga vedno bolj in bolj spoznavali, črpali iz nebeške modrosti, kjer bomo popolnoma nasičeni večne resnice.

Posito sed non concessio, onkraj groba ni drugega življenja, in mi na drugi strani čutimo v sebi in imamo to hrepenenje in sicer naravno, potem bi bil Bog v nas postavil hrepenenje brez vsakega namena, katerega ne bo nikdar vtešeno, torej nam le v muko in trpljenje.

Ta problem naj le reši materialist, če ga le more; mi nasprotno ga s tem, da verujemo v neumrjočnost človeške duše.

3. Nekoč sem se mudil v umetniškem muzeju v Friburgu. Med ogledovanjem raznih umetniških slik in kipov sem opazil kip, ki je na mene prav posebno pozornost obrnil in velik vtis naredil. Bila je doprsna podoba iz belega marmorja, ki se je svetil kakor kristal v žarkih svetlega solnca. Podoba ni bila samo figura, temveč utelesba globoke misli. Gledal in zrl sem tiste prekrasne poteze na profilu, tako klasično-pravilne, priproste in naravne, pa le vendar tako lepe. Obraz izrazit, perpendikularno čelo zgoraj na rahlo oblokano, tista sladko smehljajoča poteza okoli majhnih ustnic...

Veseli sem se. Zakaj ni v moji oblasti, sem si mislil pri tem, a tolažil sem se tudi z enim:

„Der höchste Akt des Gefallens ist das Besitzergreifen des Werkes und diejenigen, welchen der materielle Besitz des Werkes versagt ist, können und werden von demselben geistigen Besitz ergreifen. Das ist ja ein besonderer Vorzug eines Kunstwerkes, daß es in geistigen Besitz sich umwandeln läßt.“ — „Ueber den Wassern“, 5. Jahrg. 1. Heft, pag. 38, pod: „Wie man Kunstwerke betrachten soll.“

Da, čutil sem neko veselje, to je tisto notranjo estetično veselje, katero povzroči v človeku vsaka lepa slika — in veselil sem se te lepote.

šest velesil izreklo, da prevzamejo najetje posojila, toda bankirji delajo posojilo odvisno od vpliva na zunanjost in notranjo politiko Kitajske. Tudi bi naj prevzele velesile kontrolo kitajskih financ. Nekateri neupogljivi Kitajci, kateri se bojijo za samostojnost države, so predlagali, naj bi se najelo notranje posojilo, zvišala colnina in reorganiziral davek na sol in zemljiški davek. Ta izhod iz finančnih težkoč se pa dozdeva republikanskim mogotcem precej opasen. Odklonili so ga z utemeljevanjem, da je nevaren mladi ljudovladi, če tudi je bila ta davčna reforma napovedana v programu predsednika.

Kitajska se bo, kakor se dozdeva, uklonila želji velesil-upnikov. Priznal se bo velesilam vpliv, ki ga hočejo imeti, na politiko Kitajske, z utemeljitvijo, da je na Kitajskem še malo oseb, ki bi bili strokovnjaki v finančnih zadevah ter da rabi Kitajska za ureditev raznih političnih ustrojov mož iz drugih držav.

Glede zunanje politike se je na Kitajskem položaj v toliko izpremenil, da hoče Kitajska s silo uvesti republikansko ustavo v pokrajinah, ki jih smatrajo evropske države za njihovo interesno sfero. To velja posebno za Tibet in za Mongolijo, na kateri provinci sta se že vrgle Anglija in Rusija. V notranji Kitajski se je etabliral vojaški režim, ki se skuša odškodovati z ropanjem, ker se mu ne izplača zasluzka. Jasno je, da se tako nedisciplinirano vojaštvo ne more smatrati za oporo ljudovlade, temveč je le voljno in slepo orožje v rokah veliko obetajočega pohlepnega.

Iz vseh teh razmer je umevno, da so se naši oddelki armade, ki hočejo posaditi na prestol dinastije Ming.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 12. junija.

Zbornica je danes nadaljevala in končala specijelno debato o službeni pragmatiki, III. oddelek. Predsednik je otvoril sejo ob 11. uri dopoldne. Kot prvi je govoril kontra-govornik dr. Leon Levisky, ki je povdarjal, da se Malorusi ne morejo kar tako odreči svoji univerzi, čeprav so tudi njim konstitucionalne svobodščine svete. Pozival in prosil je velike stranke, naj bi pri vladi in pri Poljakih v tem smislu posredovale, da bi oba činitelja bila v bodoče bolj naklonjena maloruskim težnjam, kakor je bil to do sedaj slučaj. Kot pro-govornik je govoril nemški poslanec pl. Mühlwert, ki je v imenu nemškega Nationalverbanda izjavil, da bodo Nemci glasovali za brambne zakone iz državnih in narodnih ozirnov, ne pa mogoče iz hlapčevstva do vlade in sicer v interesu zveze monarhijske in bojne pripravljenosti armade. Zatem je bilo glasovanje. Tretja skupina je bila v smislu odsekovih predlogov sprejeta. Vsi manjšinski in dodatni predlogi so bili odklonjeni. S tem je v državnem zboru službena pragmatika za uradnike za enkrat rešena.

Zbornica je pričela nato s specijelno debato o IV. skupini službene pragmatike, ki se tiče državnih slug, glede katere se pa vrši glasovanje še le prihodnji teden v torek.

Čemu je torej vsa svetna lepota? Ali morda za živali? Ne; žival se je ne veseli. Torej, lepota je za človeka; on se je veseli. Pa naj človek gleda in občuduje še tako lepe podobe itd., ali pa naravno lepoto, ga vendar vse to popolnoma ne zadovolji. A človek ima v sebi hrepenenje in to vedno ostane, tukaj se ne more popolnoma nasititi te svetle, in vstvarjene lepote, ostane še hrepenenje po največji lepoti božji. Torej mora biti še drugo življenje, kjer bo gledal in zrl nestvarjeno, neskončno lepoto božjo. Ako ni prihodnjega življenja, kjer bi se uresničilo to hrepenenje, potem ima žival prednost pred človekom. Žival nima drugega nagona, kakor kar rabi za življenje; a človek pa, ki ima to in ono hrepenenje, katero pa ne bo nikdar vtešeno — seveda po nauku materialistov.

Kako pomilovanja vreden je vendar človek po nauku materialistov — toda samo po nauku materialistov.

A v nas nasprotno klije veselo upanje, da nas čaka po tem kratkem, nemirnem življenju popolnejše gor nad zvezdami; in to je naše prepričanje, katero nam ne more iztrgati iz naših src nobena materialistična ali racionalistična filozofija, da, še več — neumrjočnost človeške duše je dogma sv. katoliške vere.

Navedel sem tri dokaze za neumrjočnost človeške duše — omisissis reliquis. To resnico so verovali že stari modrijani, kakor: Sokrat, Platon, Aristotel...

Verovali so jo tudi drugi in so bili prepričani, in tudi dandanes jo veruje večina, le najslabši ljudje vseh časov so jo zametavali, ker so želeli, da bi bilo s smrtjo vsega konec.

In zakaj?

Plačila niso mogli pričakovati za svoje slabo in pregrešno življenje, a kazni pa se naravno vsakdo boji. Toda nič ne pomaga; z negiranjem te dogme se ne da pomiriti nemirna vest, temveč le s poštenim krščanskim življenjem — in vesel boš te resnice!

P. H. K.

Slovenci se današnje seje niso udeležili. Gotovo je, da bo vlada v gosposki zbornici pokopala v državnem zboru sprejeto službeno pragmatiko, ker je določba o koalicijskih pravicah nesprejemljiva. Slovenci stoje na stališču, da je nadaljna obravnavanje le pesek v oči in potrata časa.

Dr. Korošec je že včeraj, ko je zbornica glasovala za predloge odseka in tako onemogočila sankcioniranje postave, katero si žele tisoči uradništva, pribil javno s kratko izjavo ves švindla, ki se uganja v uradniškem vprašanju, rekoč: Visoka zbornica je glasovala že za štiri odsekov predloge, ki dvirajo potrjenje zakonske predloge, in še nadalje razpravlja o službeni pragmatiki, dasi bi bilo še najbolj pošteno priznati: vladna večina je napravila veliko neumnost! Potem, ko sta se sprejela paragrafa 31 in 32, tako kakor je sklenil odsek, se naša stranka več ne udeležuje razprav. Čudi se pa, da se zastopniki vlade še nadalje udeležujejo razprave. Naša stranka se takega sleparjenja ne bo več udeleževala, ker je demagogično in grdo.

Po nekaterih vprašanjih na predsednika je bila današnja seja ob ½5. uri zaključena.

Prihodnja seja v torek dne 18. t. m.

Jutri in pojutrišnjem bodo ves dan zborovali nekateri važnejši odseki, tako budgetni in brambni odsek, da čimprej izgotovita svoje delo. V brambnem odseku se bo morala razprava posebno pospešiti, da prične prihodnji teden zbornica z drugim branjem brambnih predlog. Da bi pa brambni odsek redno razpravljaj, še ni gotovo, ker so Rusini danes prenesli obstrukcijo iz budgetnega v brambni odsek, kjer je imel rusinski poslanec Okunijevski dolgouren govor.

V parlamentu z vso pridnostjo računajo, če vlada doseže za sprejetje brambnih predlog prepotrebno dvetretjinsko večino, ali ne. Dopoldne so računali, da bo minister baron Heinold dobil za brambno predlogo 322 glasov, proti bo pa 130 glasov, do čim se bodo ostali absentirali. Ti računi pa so se popoldne pokazali za netočne, ker so Dalmatinci in liberalni Italijani sklenili nastopiti proti brambnim predlogom.

Ključ cele situacije v parlamentu je sedaj takorekoč v rokah Rusinov, s katerimi je znova začel baron Heinold pogajanja glede rusinske univerze. Dalje je parlamentarni položaj odvisen tudi od Čehov, kajti od čeških glasov je odvisna trdna dvetretjinska večina za brambne predloge, a Čehi med seboj še niso edini. Za gotovo se pa vendar že lahko smatra, da bodo glasovali v pretežni večini za brambne predloge. Po poročilih listov je poslanec dr. Fiedler o tem že neoficijsko obvestil barona Heinolda.

G r o f S t ü r g k h.

Ministrski predsednik grof Stürgkh se je danes prvič peljal na izprehod. Boleden pojenjuje in je njegovo splošno zdravstveno stanje od dne do dne boljše.

Dunaj, dne 13. junija.

Državna zbornica ni imela danes plenarne seje, da je omogočila raznim odsekom, osobito budgetnemu in brambnemu, da lahko važne predmete kolikor mogoče hitro rešita.

V budgetnem odseku se je nadaljevala debata o budgetnem provizoriju. Poslanec dr. Leo Poljak, se je bavil z vprašanjem rusinskega vseučilišča. Izjavil je v imenu poljskega kluba, da so Poljaki pripravljene ustreči upravičenim željam Rusinov le pod pogojem, da Rusini ne zabranijo z nasilnimi parlamentarnimi sredstvi delovanja v gališkem deželnem zboru in v državni zbornici. V enakem smislu je govoril še tudi Poljak dr. Glabinski. V popoldanski seji so govorili poslanci baron Elvert, Stanek, Bugatto, Pacher in Seitz. S tem je v generalni debati skončana lista govornikov.

Brambni odsek. — Rusini obstruirajo. Ponočna seja.

Brambni odsek je imel dopoldansko in popoldansko sejo, ki je trajala pozno v noč. V dopoldanski seji, ki se je pričela ob 10. uri, je imel rusinski poslanec Okuniewski dve uri trajajočo obstrukcijski govor, katerega je popoldne še nadaljeval. Za njim je govoril Rusin Lewicky; govoril je 5½ ur do 10. ure zvečer. Za njim govori Rsin Baczynski, ki govori čez polnoč. Poslanci so si že prej oskrbeli v bližini prenočišča, ker namerava imeti brambni odsek ponočno sejo. Če se ne posreči zadovoljiti Rusine glede rusinskega vseučilišnega vprašanja, je pričakovati trajnih ponočnih sej, da se s silo zatre obstrukcijo Rusinov. Položaj je postal s tem precej kritičen in imajo slej ko prej Rusini odločilno besedo.

V socialno-političnem odseku se je nadaljevala debata o šurnem delu v raznih obratvališčih. V odseku za socialno zavarovanje se je razpravljalo o obveznem zavarovanju zoper nezgode. K predmetu je govoril poslanec Smitka in sekijski načelnik pl. Wolf.

Raznoterosti.

Cerkvene vesti. Vsled imenovanja višjega dvornega kaplana dr. Seidla za dvornega župnika in vsled imenovanja dvornega župnega vikarja dr. Lehnerja za profesorja dogmatike na dunajskem vseučilišču, bosta imenovana za c. in kr. dvorno kapelo dva nova dvorna kaplana. Kakor izvemo iz povsem zanesljivega vira, bo vzet en nov dvorni kaplan

iz dunajske nadškofije — imenuje se tukaj dosedanj stolni pridigar pri sv. Štefanu dr. Maks Brenner —, drugi bo pa vzet iz neke nenemške škofije na jugu.

Iz poštne službe. Prestavljeni so iz Gradca naslednji poštni praktikančje: Artur Veržan v Pontabell, Jožef Evangelist v Ptuj, Maks Sluga v Mürzschlag, Janez Teppan v Knittelfeld in Janez Martinetz v Judenburg.

Iz politične službe. Okrajni komisar v Celju, dr. Franc Ratej, je poklican v ministrstvo za javna dela.

Češka pisateljica Kuneticky izvoljena v deželni zbor. Pri deželnozborskih dopolnilnih volitvah v okraju Mlado-Boleslavskem na Češkem je bila pri ožji volitvi včeraj, dne 13. t. m. izvoljena češka pisateljica Kuneticky za deželnega poslanca. Ker deželni zakon nič ne določa o ženski kot deželnozborskem poslancu, ji cesarski namestnik bržčas ne izda certifikata. Razsoditi bo moralo skoro gotovo državno sodišče o tem zanimivem slučaju.

Aškerčev pogreb. V sredo se je vršil v Ljubljani ob veliki udeležbi Aškerčev pogreb. Liberalci so porabili to priliko in so napravili iz pogreba svobodomiselnost demonstracijo. Če je bilo to umestno, dvomimo. Pa naj imajo svoje otročje veselje. Ob odprtem grobu so mu govorili dr. Ilesič, Hrvat dr. Bazala in Etbin Kristan. — Naj v miru počiva!

V večno temo. „Slovenski Narod“ je ob Aškerčevi smrti iz svoje jezikovne zakladnice poiskal vse svobodomiselnosti in naprednjaške fraze. Pa se mu godi s svobodomiselnimi izrazi ravno tako, kakor se godi v obče naprednjaškemu svobodomiselnstvu na Slovenskem — namreč prav slabo. Med drugimi ponešrečnimi frazami, ki jih je posvetil „Slovenski Narod“ nesrečnemu pesniku, je tudi ta, da so ga njegovi svobodomiselnosti pristaši položili — v večno temo. Prosvitljene pesniškega duha položiti v večno temo — kajne da, slaba usoda? In ta, ki so ga položili svobodomiselnosti v večno temo, je po besedah dr. Ilesiča: „Naš kralj Matjaž.“ Torej svobodomiselnosti slovenski kralj Matjaž — v večni temi! In temu svobodomiselnemu kralju Matjažu v večni temi je socialni demokrat Kristan zaklical: Na svidenje! Torej je bridka usoda slovenskega svobodomiselnstva, ki bi kaj lahko igralo usodo kralja Matjaža — večna tema! „Slovenski Narod“ bo že vedel.

Liberalci povsod enaki. Liberalci so največji škodljivci slovenskega naroda, to smo že nešteto krat pribili in dokazali, a žalibog je še vedno nekaj zaslepljenec, ki se ne dajo prepričati, in posledica je, da mora vsled liberalne izprijenosti trpeti cel narod. Evo vam nov slučaj: Pred leti so ustanovili slovenski rodoljubi na Goriškem „Trgovsko in obrtno zadrugo“, ki je v začetku krasno prospevala in obetala zelo veliko. Toda v nesrečo goriških Slovencev se je posrečilo liberalcem, dobiti zadrugo v roke, in prišlo je, kar se zgodi povsod, kjer imajo liberalci svoje umazane roke zraven: prej cvetoče podjetje je pričelo hirati in sedaj prihaja iz Gorice žalostna vest, da se vrši v nedeljo izvanredni občni zbor omenjene zadruge z dnevnim redom: razdružitev zadruge. Kakor so liberalci že pri nas napravili z raznimi podjetji in pri raznih zadrugah stotisoče ljudskega denarja, tako delajo tudi na Goriškem. Ne moremo ponoviti dostikrat dovolj svarilo: pred liberalcem pazi na žep!

Vsenemski rogovillijo. V soboto, dne 15. t. m. zvečer ob 8. uri se vrši v Mariboru pri Götzu vsenemška slavnost v proslavo Schönererjeve 70letnice. Tozadavni plakati, ki so nabiti na mariborskih ulicah, vedo povedati, da se vrši to slavlje „am 15. des Brachmondes“. Tega seveda mariborski špisarji ne razumejo, ker njihova nemščina ne pozna nikakega „Brachmonda“, zato so vsenemški aranžerji, ki poznajo mariborske papenheimove, iz previdnosti pridejali besedi „Brachmond“ v oklepaju „juni“. No, vidite, pa je domovina rešena! Mariborski „Nemci“ so sedaj toliko srečni, da vedo, kdaj naj grede k Götzu, če hočejo okusati eno dolgo vsenemško klobaso, katero bo prinesel do sata znani Franko Stein, ki bo na omenjeni slavnosti govoril. Za patriotski čut mariborskih in sploh spodnještajerskih Nemcev je kaj značilno, da so povabili kot govornika onega Steina, ki je javno priznal, da hočejo avstrijski Nemci pod Hohenzollerece. Posebno pikantno je, da taki ljudje, ki vedno škilijo pod prusko piketnabo, pri vsaki priliki vedo povedati cele povesti o „jugoslovanskih izdajalcih“. Wes das Herz voll ist, des geht der Mund über.

Vzgojevališča za vsenemštvo in nič drugega so razna nemška telovadna društva pod imenom „Jahn“. To jasno kaže dejstvo, da je na plakatih za Schönererjevo slavnost v Mariboru podpisanih več telovadnih društev „Jahn“, tako iz Maribora, Studencev, Št. Ilja itd. Če vabijo ta društva na vsenemško slavlje, potem vlada v njih tudi vsenemški duh, potem se v teh društvih tudi vzklika, kot so kričali vsenemški poslanci v državnem zboru: „Hoch Hohenzollern!“ Res, prizor za bogove! Pod Franko Steinovim „patriotskim okriljem se vzgaja spodnještajerska nemška mladina. Felix Austria?!

Germanenverband „Alldeutschland“ Marburg, je tudi podpisal na vabilih k Schönererjevemu večeru. Zanimivo je, zvedeti, kakšni tiči se zbirajo okrog tega društva. Gotovo je med temi „Germani“ več c. e. s. k. r. uradnikov ali uradniških aspirantov, mogoče nekateri celo z „nemškimi“ končnicami „-ich“ in „-eich“. Dobro bi bilo to izvedeti že zaradi tega, ker bo prišla službeni pragmatiki nazaj v državni zbor in bi se splačalo, pri tej priliki nekoliko natančneje baviti se z vprašanjem, kako se strinja s c. kr. avstrijskim uradnikom, ki ga plačuje avstrijska drža-

va, da je član društva „Alldeutschland“, da zasleduje težnje, ki so protidržavne. V tem oziru bi bilo treba izpregovoriti še marsikatero jasno besedo in je dr. Koroševa beseda o „odvisnosti zvestobe“ zelo aktualna. Gojiti gada na lastnih prsih, je celo za avstrijske razmere nekoliko preveč tragikomično, pa storilo se ne bo vseeno nič. V naši monarhiji se rajši zasleduje mladoletne nedolžne dijake radi veleizdaje, kakor pa da bi se stopilo na prste ljudem, ki hrepene po hohenzollerskem „Alldeutschland“, dokler ga pa ne dosežejo, hladni do srca dobro živijo ob avstrijski mizi. Ni je skoro neumnosti, ki bi v Avstriji ne veljala za princip.

Prvi dvekranski novci so darovali „Slovenski Straži“ sledeči rodoljubi: dr. Anton Medved, profesor v Mariboru, Martin Frece, trgovec v Stari vasi in Rudolf Raktelj, župnik na Bizeljškem. Naj bi še vsak Slovenec in Slovenka, ki dobi v roke prvo dve-kronko, isto podaril „Slovenski Straži.“ Hvala rodoljubom!

Lega nazionale, italijanski Schulverein, je imela dne 9. t. m. svoj XIII. občni zbor v Pergine na Tirolskem. Italijanski listi poročajo kot navadno v velikih in vznesenih besedah o tem dogodku, ki je baje nekaka historična točka v njihovem „patriotskem“ delovanju. „Tam na južnem Tirolskem so se zbrali bojovníki za italijanstvo, kjer živijo krepi hribovci in ženske veselih oči, ki vcepljajo otrokom že z mlekom ljubezen do italijanske domovine, l'amore per la patria italiana“, tako pišejo. Na kongresu so bili delegatje 139 skupin. Zanimivo je blagajniško poročilo. Leta 1911 je imela Lega nazionale premoženja 1.128.382 K. Posamezne skupine pa dohodkov: jadranska 234.411, tridentinska 160.329, dal matska 122.332 K. So to gotovo prav lepe svote, ki morajo podžgati naše delo za „Slovensko Stražo.“ Da se ta kongres ni končal brez govora o italijanski univerzi, to si lahko mislimo. Govoril je o tem-le predmetu advokat Stefanelli, češ, zato ne da avstrijska vlada Italijanom lastne univerze, ker se hoče nad njimi hudobno maščevati, „per una maligna vendetta.“ Ubogi Italijani, in vendar imajo v Avstriji vse, kar jim poželi srce. Vlada jih je tekom desetletij na račun Slovencev in Hrvatov že tako razvadila, da se zdaj včasih kujajo kakor „razčartani“ otroci. Seveda so sklenili tudi tozadevno resolucijo. Govorili so še razni drugi govorniki in pri banketu se je oglasil tudi župan Bombig iz Gorice, ki je prinesel v Pergine „il caldo saluto della mia Gorizia“ (vroč pozdrav njegove Gorice). Slovenci, posnemajmo Italijane in delujmo za našo obrambno društvo „Slov. Stražo.“

„Domoljub“ praznuje 25letnico. Pred 25 leti, to je leta 1888, dne 5. julija, je izšla prva številka tega med Slovenci najbolj razširjenega katoliškega lista. Številka dne 5. julija t. l. bo izšla v slavnostni obliki. Ustanovil je list sedanjí prelat Andrej Kalan v Ljubljani; bil je njegov prvi urednik. Slovenci! Bliža se druga polovica leta! Vsak naročnik „Straže“ naj v teku meseca julija pridobi vsaj še enega naročnika! Idite z vsem ognjem in z vso vne-mo na pridobivanje novih naročnikov, saj je list „Straža“ neustrašeno in neupogljivo glasilo za pravice katoliških štajerskih Slovencev. Le tedaj, če stori vsak katoliško misleči Slovenec svojo naročno dolžnost, bo tudi neustrašeno glasilo štajerskih Slovencev doseglo primerno tako častno število naročnikov, s katerim se ob petindvajsetletnici ponaša „Domoljub.“

Srečni Dunaj. V soboto dne 8. t. m. je bilo pri dunajskem mestnem davčnem uradu vplačanih osem milijonov kron kot zapuščinska pristojbina po baronu Rotšildu. Dunajska občina pa dobi letos še dva milijona kron iz zapuščine umrlega viteza pl. Gutmanna.

Dopusti za čas žetve so letos takole določeni: Pešpolki štev. 7., 17., 19., 27., 32. in 97, lovski bataljoni štev. 7, 8, 9, 11, 19, 20, 24 in 29, gorski artiljerijski polk štev. 3 od dne 1. do dne 21. julija. Prvi turnus trdnjavskega topničarskega polka štev. 4. od dne 1. do dne 21. julija; pešpolka štev. 47 in 87 od dne 6. do dne 26. julija; bosensko-hercegovska pešpolka štev. 2 in 4 od dne 8. do dne 28. julija; lovski bataljoni štev. 5, 17 in 21 od dne 14. julija do dne 3. avgusta; trdnjavski artiljerijski polk štev. 3 od dne 4. do dne 24. julija, drugi turnus trdnjavskega artiljerijskega polka štev. 4 od dne 26. avgusta do dne 15. septembra. Kolikor to dopusti služba, se dovolijo dopusti tudi ob vinski trgatvi. Za deželno brambo se je žetveni dopust takole določil: deželnobrambni polki štev. 3, 4, 5 in 27 od dne 30. junija do dne 19. julija, deželnobrambni polk št. 26 od dne 6. do dne 26. junija.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od dne 20. aprila do dne 4. junija t. l. darovali: 60 K: posojilnica v Logatcu; 29 K 52 h: Ivan Škerlj, sodni nadsvetnik in predsednik novomeške čitalnice kot čisti donesek v prid društvu prirejenega komornega večera; po 20 K: „Savinjska posojilnica v Zalcu, dr. Franjo Kalan, c. kr. sodnik v Ribnici, Notranjska posojilnica v Postojni, dr. Josip Oblak, odvetnik v Ljubljani iz neke kaz. poravnave, Josip Dobida, c. kr. dvorni svetnik, in dr. Vlado Ravnihar, odvetnik in državni poslanec v Ljubljani; 6 K: radovljiški rodoljub po gospodu J. Šlibarju, pravniku na Dunaju; po 5 K: J. Smodej, notar v Velikih Laščah, dr. Andrej Kuhar, notar v Trebnjem, Anton Capli, notar v Žužemberku, in Oton Ploj, notar v Črnomlju; 2 K: dr. Štef. Rajh,

odvetnik v Ribnici, skupaj 237 K 52 h. Društveni odbor se iskreno zahvaljuje za vse prejete darove in prosi, ker bo moral tudi tekoči mesec razdeliti do 1000 K med dijake, za nove prispevke pod naslovom društvenega blagajnika: dr. Stanko Lapajne, dvorini in sodni odvetnik na Dunaju, I., Bräunerstrasse št. 10.

Naš cesar. Vkljub visoki starosti in vkljub napornim reprezentacijskim dolžnostim v zadnjem času, je naš cesar včeraj zjutraj zajahal svojega konja in napravil pol ure trajajoč izprehod v galop na svojem konju „Che Brat“. To je pač najboljša znamenje, da je zdravstveno stanje cesarjevo naravnost izborna.

Graškim rojakom priredi dne 16. junija t. l. društvo sv. Marte veliko veselico z vsakojakim vsopredom v vseh prostorih društvene hiše. Pozivljemo torej graške rojake, da se je udeležijo v kar največjem številu, osobito, ker je čisti dobriček namenjen društvu samemu, ki ima nalogo, skrbeti za brezposelne slovenske služkinje. Poštene in prijetne zabave bo našel vsakdo dovolj. V prilicju bo kratkočasil ljudi s svojo spretnostjo velik trebušni umetnik na eni strani, na drugi strani se bo pa ukazalnim Gračanom nudila prilika, ogledati si Postojnsko jamo in druge znamenitosti narave. V I. nadstropju bo tamburaški zbor skrbel za zabavo veselih ljudi. Še višje bodo pa našli primeren prostor tudi oni, ki ne iščejo pozemelske zabave. Tu se bo namreč igrala prelepa igra „Sv. Cita.“ Razen tega nas bo obiskal ta dan eden največjih cirkusov in ena največjih potujočih gledaliških družb, kjer bodo kazali svetovni mojstri svojo umetnost. A kar je največje vrednosti, ta dan bo vsakemu mogoče poskusiti svojo srečo pri srečolovu, kdor pa tam ne bo imel sreče, jo bo gotovo našel v ribniku. Torej ne zamudite te lepe prilike in pridite gotovo popoldan v Prokopigasse št. 12. „Sreča Te išče, um Ti je dan, našel jo bodeš, če nisi zaspan.“

Alkohol in duševne bolezni. Statistike kulturnih dežel kažejo žalostno sliko o vedno napredujočem uživanju alkohola in o groznih posledicah tega uživanja. Pijančevanje se širi in peha ljudi v bedo in bolezni. Od leta 1877 do leta 1879 je bilo oddanih v bolnišnice na Nemškem zaradi alkohola 12.836 oseb in 2556 osebam se je vsled pijače omračil um. V letu 1889 je naraslo število bolnikov vsled alkohola na 33.065 in v norišnice je bilo oddanih 3809. Leta 1899 je bilo oddanih v bolnišnice 65.443 oseb, v norišnice pa 7394. V teku 25 let se je število bolnikov vsled neizmernega uživanja alkohola popeterilo, število onih, ki so prišli v norišnice pa potrojilo. V švicarskih norišnicah je bila od leta 1900 do 1905 ena petina vseh moških zaradi alkohola. Uživanje alkohola in dedne bolezni na umu so v najtesnejši zvezi. V norišnicah je bilo od 3504 moških 1748 in od 4868 ženskih 1170, ki so imeli stariše-alkoholike. Na kongresu italijanskih zdravnikov, ki delujejo v norišnicah, se je konstatiralo, da je 13,8 procentov moških in 1,9 procentov ženskih v vseh norišnicah, katerim se je omračil um vsled neizmernega uživanja alkohola. Ako se prištejajo še oni bolniki po norišnicah, pri katerih je alkohol indirektni povzročitelj, naraste število na 18,2 procentov. Te številke govore dovolj razločno in jasno o škodljivem vplivu žganih pijač.

Štajersko.

Mariborske novice.

Tretji zrakoplovni polet v Mariboru. Prihodnjo nedeljo ob 8. uri zjutraj, mogoče nekaj poprej, se vrši v Mariboru tretji polet zrakoplova „Nadvojvodinja Margareta“. Kot vodja zrakoplova bo fungiral vseučilišni profesor pl. Ficker, kot pasażirji bodo nadporočnik Macher in dva druga graška športnika. Tokrat poleti „Nadvojvodinja Margareta“ bržčas v smeri proti Koroški.

Iz porotne dvorane. Alojzij Černe, stavbnik risar, je bil dne 10. t. m. radi prestopkov po paragr. 127 in 128 obsojen na dve leti težke ječe. — V gostilni pri Krajncu v St. Lenartu v Slovenskih goricah so se dne 25. svečana t. l. pri neki veselici sprli in, kakor je že pri nas žalibog navada, tudi stekli. Pri tem je posestnik Steinbauer bojiča s pestjo tako vdaril posestnika Vindiša po levem očesu, da mu je slednje izteklo. Od tistega dne slabi Vindišu tudi vid desnega očesa, tako da bo najbrže popolnoma oslepel. Steinbauer je priznal, da je „rural“ Vindiša za telovnik, odločno pa je zanikal, da bi ga bil udaril. Tudi priče Vindiša niso mogle reči, da bi bil Steinbauer Vindiša udaril. Vindiš je zahteval pri obravi od Steinbauerja 1000 K odškodnine. Steinbauerja so obsodili na štiri mesece navadnega zavora ter plačila 300 K Vindišu za izteklo oko.

Iz porotne dvorane. Požig. V noči 27. januarja t. l. je nastal v hlevu viničarja Jurija Vrusa v Cirinji pri Mariboru požar, ki je le-tega popolnoma upelil. Ko sta se vzbudila Jurij Vrus in njegova žena ter hotela ven, da bi rešila kar je bilo še možno rešiti, nista bila v stanu odpreti vežnih vrat. Po dolgem trudu se jima je posrečilo, priti skozi eno okno na prosto. Vežna vrata so bila zatvorjena od zunaj z debelim hlodom in zavarovana z močno vrvo. Iz upeljenega hleva je izginila tudi krava, vredna 240 kron, ki so jo našli pri viničarju Antonu Menhartu. Le-ta je povedal, da jo ima od nečaka, 23 let starega

Fr. Menharta. Ko so tega prijeli, je skušal spraviti v zapor tudi strica Antona in nekega dekleta, češ, da je bilo le-to svoj čas njegova ljubica, ki je umorila dete — sad prepovedane ljubezni — in je potem zakopala. Vse te obdolžitve so bile popolnoma izmišljene. Fr. Menhart je bil radi požiga, tatvine in omenjenih laži obsojen na 10 let težke ječe. — 18 let stari Ivan Kapun je bil še-le nekaj mesecev hlapec pri posestniku in krčmarju Francu Roškerju v Rančah pri Mariboru. Nekako 10. marca t. l. se mu je pa nenadoma zahotelo po svobodi in zahteval je od svojega gospodarja, da mu naj da poslovno, oziroma delavsko knjižico. Rošker mu je rekel, da mora še nekaj dni počakati. To je Kapuna tako vjezilo, da je začel groziti Roškerju s tem, da mu bode požgal. Ker le-ta le še ni hotel dati knjižice, je Kapun v noči dne 16. marca vžgal gospodarsko poslopje Roškerjevo, ki je pogorelo do tal ter napravil s tem škodo 7000 K. Kapun je vse priznal in bil obsojen na 5 let težke ječe. — Dne 12. maja t. l. je bila v krčmi Lovra Petovarja v Jeruzalemu pri Ljutomeru veselica tamošnje Požarne brambe. Proti večeru je nastal med fanti prepir, a iz tega kmalu tudi pretep, ter je neki kovaški pomočnik Tone Kemernovič dvakrat mahnil z nožem po glavi fanta Ivanšiča. Ivanšič je skočil za Kemernovičem v verando in mu porinil svoj nož daleč v prsa, oziroma v srce, tako, da je Kemernovič že v naslednjih trenutkih izdihnil. Ivanšič je bil radi tega dejanja obdolžen hudodelstva uboja. Pri obravnavi je Ivanšič vse priznal, a odločno trdil, da ni zabodel Kemernoviča z namenom, ga usmrtiti. Kar je naredil, je naredil le zato, da bi ubranil sebe, kakor tudi druge pred nadaljnimi grozodejstvi Kemernoviča, ki se je bil že kar začetkom prepira izrazil: „Danes mora teči kri, dokler bo mihal moj mezin.“ Porota je oprostila Ivanšiča od uboja in ga spoznala krivim samo prestopka proti telesni varnosti. Ivanšič je bil obsojen na 8 mesecev lahkega zavora.

Zahvala. Mariborski gimnazijci, ki so s krasnim vspohom priredili dne 9. t. m. v Slov. Bistrici predstavo v korist Dijaški kuhinji v Mariboru, se zahvaljujejo vsem, ki so z besedo in dejanjem podpirali njihovo prireditve. Pred vsem izrekajo najsrčnejšo zahvalo velečastitemu gospodu profesorju dr. A. Medvedu za pokroviteljstvo in skrb, dalje slavni slovenjebistriški posojilnici za brezplačno dovoljenje odra in dvorane, Čitalnici in prečastitim gospodom duhovnikom za agitacijo, posebno vrli in velezaslužni gospici A. Janežičevi, ki se je z vso vnemo požrtvovalno trudila za njihovo prireditve; zahvaljujejo se nadalje našim izvrstnim gospodičam igralkam, ki so vtis naše predstave izdatno izboljšale, slavnemu Dramatičnemu društvu v Mariboru za brezplačno posojilo garderobe in dovoljenja vaj na odru; slednjič prečastitemu duhovstvu za krasen obisk in vsemu občinstvu, ki se je z obilno udeležbo spomnilo naše Dijaške kuhinje.

Solčnik se je našel v nedeljo po veselici na Činžatu v vlaku ob 11. uri po noči. Dobi se v trgovini gospoda Weixla v Gosposki ulici.

Pamet jim je zavrela. Ker so priredili mariborski slovenski gimnazijci pretečeno nedeljo v Slovenski Bistrici neko povsem nedolžno veselico z igro, ki ni imela niti najmanjšega političnega značaja, in je bil čisti dobriček namenjen za Dijaško kuhinjo v Mariboru, je to nekega germanškega dopisuna „Marburgerce“ tako razjarilo, da je čisto iz sebe. Sanjari o ustanovitvi Sokola v Slovenski Bistrici in Bog ve, o čem še vsem. Da pa sodeluje nemško dijaštvo stalno pri nemških prireditvah, ki so naravnost naperjene proti Slovincem, to pa tega nemškega poštenjakoviča ne vznemirja. Mogoče bi pa imel hvaležnejše delo kot je denunciranje slovenskih dijakov, če bi skrbel, da nemški dijaki ne bodo več vganjali takih orgij pijančevanja in nenravnosti, kot so jih nedavno v Melju. Hic Rhodus...

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Spintre, c. kr. profesor, 2 K; hranilnica in posojilnica na Dolu 20 K; slovenski sedmošolci mariborske gimnazije namesto venca na grob profesorja dr. Šorna 15 K; Jezovšek notar na Vranskem, namesto venca na grob nadsvetnika Josipa Rotnerja 10 K; Volčič, župnik, vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom stotero Bog plati!

Celjske novice.

Izlet orglarske šole v Celju se je vršil v nedeljo dne 9. t. m. k Sv. Križu tik Rogaške Slatine. Izleta so se udeležili vsi učenci orglarske šole ter več drugih Celjanov. Izletniki so si ogledali najprej zdravilišče Rogaško Slatino. Po večernicah je bil v cerkvi cerkveni koncert, pri katerem so igrali letošnji absolventi. Po koncertu so učenci vprizorili v čitalnici Bralnega društva enodejansko burko: „Krčmar pri zvitem rogu“, katera je občinstvu zelo ugajala. Čitalnica je bila do zdnjega ktička napolnjena. Po igri je sledil na vrtu gospoda Franca Ogrizeka pevski koncert, kateremu je prisostvovalo tudi več odličnih kopaliških gostov. Po končanem vsporedu se je občinstvo veselo razšlo z zavestjo, da je preživelo zopet par veselih uric. Izletniki so se z večernim vlakom veselih sre zopet vrnili nazaj v Celje.

Občinske volitve. V ponedeljek dne 10. junija so se vršile občinske volitve iz tretjega razreda. Trajale so od 9. ure dopoldne do približno 5. ure popoldne. Izvoljeni so za odbornike: dr. Henrik plem. Jabornegg, Janez Korošec, Karl Mörtl, Anton Neu-

brunner, Maks Hauser, Karl Teppe, Avgust de Toma in dr. Fric Zangger, za namestnike pa Bogomir Grad, Friderik Hoppe, Franc Vollgruber in Janez Antlejš. Zanimivo je, da je oficijelni kandidat za namestnika Jože Kirbiš propadel in bil namesto njega izvoljen Janez Antlejš. Kirbiš je dobil komaj 62 glasov. Med odborniki je dobil najmanj glasov dr. Friderik Zangger. — V torek dne 11. t. m. je volil drugi razred. Izmed 65 volilcev jih je došlo na volišče 34. Izvoljeni so soglasno nemško-nacionalni kandidatje: Rudolf Costa-Kuhn, Franc Karbeve, Danijel Rakusch, Fric Rasch, Jože Rebevišek, Gustav Stiger, Leopold Wambrechtsamer in Robert Zaugg. Namestniki so: Franc Zeder, Janez Mastnak, Lukež Putan, Franc Ranzinger. Slovenci se volitev niso udeležili.

Ptujske novice.

„**Stajere**“ baje pravi — čitam te šnopsarske kuge ne — v odgovoru na profesor Kolaričev dopis, da pove ime dotične dekle, kajda mu „Straža“ razodene, kdo ni pustil svoje dekle na veliko noč domov. Na to mu lakonično odgovorimo: „Vedno tisti, ki vpraša!“

„**Slovenski Narod**“ od dne 11. t. m. komentira neki dopis iz Ptuj. Povemo mu, da ni iz daleka toliko povedal v celi klobasi, kakor dopisnik v enem samem stavku. Ne gre v tem slučaju toliko za osebnost, temveč za načela!

Mil. g. proštu so v petek po Telovem vrezali na kolenu, kjer se mu je nekaj nabiralo. Ta teden ne more masirati; želimo, da bi že kmalu zopet okrevail!

Ljutomerske novice.

Dar. Gospod dr. Grossmann je podaril Podpornemu društvu Franc Jožefove šole v Ljutomeru 10 K, za kar mu izreka tem potom društveni odbor srčno zahvalo.

Za dijake. Na prijazen poziv gospoda Veseliča se je na gostiji gospoda Mihaliča v Ljutomeru nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru znesek 6 K 20 vinarjev.

Kdo vzdržuje v Ljutomeru nemštvo? Naši c. kr. uradniki. Pri zadnjem občenem zboru tukajšnje podružnice nemškega Schulvereina, ki se je vršil v hotelu Schraml (Herndl), je bil izvoljen sledeči odbor: načelnikom, mesto odstopivšega c. kr. okrajnega sodnika Fehleisena, gospod Hans Reisinger, c. kr. uradnik pri davčnem nadzorstvu; njegovim namestnikom gospod Richard vitez Leonarde, šparksni kontrolor in vpokojeni c. kr. vojaški oskrbnik; tajnikom gospod Karol Wirth, šparksni knjigovodja; njegovim namestnikom učitelj gospod Kalcher; blagajnikom gospod Tschataritsch (Čatarič), c. kr. sodni oficijal; njegovim namestnikom hotelir gospod Herndl, h kateremu naši Slovenci tako radi zahajajo na gulaš in pivo. Kot delegat pokrajinske skupščine je bil izbran naš c. kr. notar in župan gospod Thurn; v odbor otroškega vrta c. kr. uradni zdravnik gospod dr. Varda in c. kr. oficijal Hans Paik (Pajek).

V Babineh je umrl nagloma Ferdinand Staudigl, posestnik „Wagenhofa.“

Poročil se je tukajšnji stavbeni mojster gosp. M. Mihalič z gospodično Rozalijo Kotnik iz Stročjevasi, ki nam je še v dobrem spominu kot izborna in ljubka igralka na gledališkem odru našega bralnega društva. Obilo sreče!

Trboveljske novice.

Trbovlje. Trbovljska premogokopna družba je prodala svojo tovarno stekla v Zagorju ob Savi pred kratkim dobro znani tvrčki Viljem Abelovi dediči v Hrastniku.

Ormoške novice.

Umrla je pretečeni teden v Humu pri Ormožu viničarka M. Lesničar, stara blizu 90 let. Rajna je bila stara mati štajerskega urednika liberalnega ljubljanskega „Slovenskega Naroda.“ Naj v miru počiva!

Sestanek. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 16. t. m. takoj po rani sveti maši sestanek v društvenih prostorih. Vsi udeleženci in tudi drugi dobro misleči možje in žene ste ujudno vabljeni, da gotovo pridete. — Društveni odbor.

Mladeniška in Dekliška zveza imate v nedeljo dne 16. t. m. popoldne po večernicah svoj redni mesečni sestanek. Nastopi tudi govornik iz lenartske in govornica iz središke župnije. Pridite polnoštevno.

Slomšekova slavnost. Dekanijski odbor mladeniških zvez ormoškega okraja je sklenil v proslavo obletnice Slomškove smrti prirediti dne 7. julija t. l. pri Sv. Tomažu pri Ormožu velik mladeniški tabor. Tudi tamošnja podružnica „Slovenske Straže“ priredi isti dan večjo slavnost, vsled česar se vsa cenjena društva v okolici pozivajo, da ta dan napravijo izlete k Sv. Tomažu in odložijo morebitne prireditve na drug čas.

Drugi kraji.

Sv. Magdalena v Mariboru. Podružnica naše „Slovenske Straže“ pri Sv. Magdaleni ima v nedeljo dne 16. t. m. popoldne po večernicah v društveni sobi mesečni sestanek.

St. Lovrenc nad Mariborom. Vsi posestniki našega Pohorja, posebno pa lastniki vodnih sil, se

s tem vabijo na protestni shod proti krivični vladni predlogi novega vodnega zakona, ki se bo vršil na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. ob 11. uri dopoldne v gostilni gospoda Kodra v trgu St. Lovrenca nad Mariborom. Poročati prideta gospoda poslanca dr. Korošec in Pišek. Radi velike važnosti shoda je želeli, da se ga polnoštevilno udeležite brez ozira na strankarsko mišljenje, ker se tukaj gre le za skupne zadeve kmetijstva.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Včeraj dne 13. t. m. je tukaj umrla gospa Avgusta Schuchay, poštarjeva soproga, stara 38 let, rojena Dunajčanka.

St. Lovrenc nad Mariborom. V soboto dne 29. t. m. (praznik sv. Petra in Pavla) se vrši v gostilni gospoda Pernata po večernicah občni zbor naše Kmečke hralnice in posojilnice. Na občni zbor pride govoriti gospod nadrevizor Vlavimir Pušenjak iz Maribora. Pričakuje se obilna udeležba vseh članov, vlagateljev, kakor tudi vseh drugih, kateri se zanimajo za napredek kmečke organizacije.

Fram. Jože Stern, občinski ubožec v Loki, hodi od hiše do hiše, da se preživi. V ponedeljek pa je bil v Loki od posestnikovega sina Jožefa Lešnika iz Ranč na zelo surov način napaden in poškodovan. Lešnik je zgrabil Sterna in ga s tako močjo vrgel v bližnje drevo, da je zadobil na obeh rokah poškodbo, vsled katerih je moral v bolnišnico.

Vuhred. Jurij Goričan, težak pri Francetu Vinšku v Vuhredu, je peljal v torek poln voz desek domov. Na potu se mu pa stre os, vsled česar se je voz prevrgel na Goričana. Goričan je zadobil več poškodb in ima potrte več reber. Ranjenca so takoj drugi dan odpeljali v bolnišnico.

Ruše. Na praznik sv. Petra in Pavla bo v Rušah v prostorni Repoluskovi gostilni in na vrtu velika narodna slavnost, ki jo priredi ruška skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Čisti dobiček se porabi za razne narodne namene, pred vsem za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Že sedaj vabimo vsa naša društva v bližini Ruš in Maribora, da nas ob tej priliki posetijo. Zabava bo izborna: godba, petje, šotori itd. Na Petrovo pohitimo v Ruše! Natančni spored se še objavi.

St. Lenart v Slovenskih goricah. Cenjeni gg. župani, občinski odborniki, možje in mladeniči šentlenartskega okraja! V nedeljo dne 16. t. m. priredi Katoliško politično društvo za šentlenartski okraj pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah v Arnuševi dvorani ob 9. uri dopoldne shod županov. Poročajo na zborovanju gospodje poslanci dr. Korošec, Pišek, Roškar in drugi. Predmet zborovanja bodo v prvi vrsti županske, oziroma občinske zadeve, kakor avtonomija občine, prenešeni delokrog županov, domovinska pravica, podpore, melioracije, uradno poslovanje itd. Dnevni red: Dr. Korošec: Avtonomija občine, od 8. do 9. ure. Pišek: Važnost, način sejnih sklepov, razmerje občinskih uradov do prebivalstva in do oblasti, od 9. do 10. ure. Roškar: Domovinska pravica, podpore in prenešeni delokrog občine, od 10. do 11. ure. Razprava in razgovor od 11. do 12. ure. Po zborovanju se vrši občni zbor političnega društva z običajnimi društvenimi poročili. O državnosti in deželnozborskih zadevah govorijo gospodje poslanci. Župani! Vaš shod je silno važno zborovanje! Naj ne izostane noben naš župan! Razume se, da so vabljeni tudi vsi drugi naši možje in mladeniči. Zborovanje županov je ob enem javen shod za vednih mož šentlenartskega okraja. Svetuje se, da pridejo udeleženci iz oddaljenih občin k rani službi božji k Sv. Lenartu, da se ob 9. uri zborovanje lahko prične. Župani, možje, mladeniči! Zrtvujte nekaj truda in časa! Agitirajte za shod in pridite v obilnem številu!

Jarenina. V proslavo 50letnice Slomškove smrti priredi naše bralno društvo dne 28. julija t. l. veliko veselico. Ker se še starejši ljudje živo spominjajo delovanja nepozabnega nam Slomškega, zato hočemo 50letnico slovesno obhajati. Dne 16. maja t. l. je preteklo ravno 51 let, kar se je premilostni vladika tudi v Jarenini mudil ter med drugimi obiskal tudi Schmirmaulovo, sedaj Supaničevo hišo v Vajgnu.

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. V soboto dne 8. t. m. popoldne je nastal med mesarskim pomočnikom Jožefom Solakom in mladi hlapcem mesarja Miklavža Zamolo pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah prepir, pri katerem je hlapec Solaka z ročico tako vdaril po obeh rokah, da je moral slednji vsled poškodb poiskati bolniško pomoč.

Slov. Bistrica. V nedeljo dne 9. t. m. popoldne sta se Florijan Gajšek, želarski sin na Devini pri Slov. Bistrici, in pa težak Leopold Zidovnik, doma istotam, meč seboj sporekla. Posledica tega prepira je bila, da je Zidovnik potegnil iz žepa nož in z njim Gajškega sunil v levo ramo ter ga s tem težko ranil.

Slov. Bistrica. Notranje ministrstvo je poslancu Pišku naznanilo, da se je za slovenjebistriški okraj tistim občinam, ki so po škodi po suši za podporo prosile, dovolilo 22.000 K; katera svota se bo v kratkem razdelila. Škoda se je cenila na 123.000 K, na oglasilo in prosilo je za podporo le 13 občin. Če tedaj vse občine ne dobijo podpore, so same krive, da niso dotične spise izpolnile in okrajnemu glavarstvu predložile.

Vrhovdol. Jurij Šauperl, viničar pri Rosmanitu v Hrastju, občina Vrhovdol, in pa njegov sin Ludovik sta se v torek dopoldne pri košnji skregala.

Ker se je sin branil dalje kositi, je zgrabil oče za koso in z njo sina vdaril po levi roki, vsled česar je zadobil sledeči veliko rano in je še tisti dan odšel v bolnišnico.

Konjice, 12. junija. Volitve v okrajni zastop so danes dovršene z glasovanjem odposlancev kmečke skupine. Prišlo je 46 volilcev. Izvoljeni so z 36 do 46 glasovi sledeči gospodje: Clarici Ivan, Konjice; dr. Rudolf Ivan, Konjice; Winter Josip, Zreče; Al. Cvahte, Ličenica; Zidanšek Jurij, Škedenj; Kosel Franc, Loče; Sadek Matija, Sv. Kunigunda; Drobne, Skomer; Pučnik Anton, Dobrava. Med imenovanimi se nahaja dobra duša, ki vedno in vedno trdi, da bi slovenska stranka lahko odstranila v narodnem oziru nenaravne razmere v okrajnem zastopu, ako bi le hotel kdo to zadevo vzeti v roke.

Gornja Radgona. Kmetijska podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici priredi v nedeljo dne 16. t. m. ob 8. uri zjutraj v Gornji Radgoni v gostilni gospoda Karbaša kmečko zborovanje in žrebanje kmetijskega orodja. Predaval bo gospod ravnatelj Belle. Gospodarji in gospodinje, pridite mnogoštevilno!

Sv. Barbara v Halozah. Naznanjamo vsem prijateljem in znancem, ki so nas pri prvi prireditvi tako mnogobrojno počastili, da bomo na Petrovo dne 29. t. m. zopet igrali dve imenitni igri, kjer bo tudi smeja na cente. Tudi pevski zbor bo kaj lepo zapel. Naslove iger izdamo še le prihodnjič. Torej na svidenje! — Odbor izobr. društva.

Vransko. Prostovoljna požarna bramba na Vranskem obhaja dne 23. t. m. na Laknerjevem vrtu svojo 25letnico s sodelovanjem slovenskega pevskega društva „Vranska Vila“ in narodne mozirske godbe.

Teharje. Dolgo smo mirovali, zato pa vas tem bolj sedaj vabimo, da gotovo pridete na prireditev našega katoliškega slovenskega izobraževalnega društva v nedeljo dne 23. t. m. po večernicah. Na sporedu je petje: „Bodi zdrava domovina“, „Iz stolpa sem“, deklamacija „Kmečki hiši“, in igri „Novi zvon na Krtinah“ in „Vaški skopuh.“ Ne bo vam žal, ako posetite našo prireditev.

Sv. Rupert nad Laškim. Katoliško izobraževalno društvo v Sv. Rupertu nad Laškim vabi k prireditvi s poučnim predavanjem in petjem v prostorih čitalnice v nedeljo dne 16. junija t. l., po rani službi božji.

Oplotnica. Včeraj v četrtek, dne 13. t. m. ob 4. uri popoldne je umrla blaga (pobožna) žena gospa Jožefa Oberski, soproga veleposestnika in veletržca v Oplotnici. Blagemu možu in angelskim otrokom bo Marija tolažnica. Naše sožalje!

Gornjigrad. Pašniška zadruga si je izbrala stari odbor z gospodom Bezovškom kot načelnikom, le tajništvo se je izročilo gospodu Pojškruhu, ki so ga pri občinski volitvi kandidirali sicer liberalci, a se šteje med naše pristaše in prebira „Slovenskega Gospodarja.“

Orlavas. Izlet orlavskega šolarjev dne 3. t. m. v Nazarje se je prav veselo vršil. Ko smo prišli na prijazni grič v prelepo cerkev, kjer je častiti gospod katehet maševal, smo bili vsi očarani. Opoldne smo dobili kosilo pri gospodu Turnšku, za kar se imamo zahvaliti račodarnosti gospoda kateheta. Potem smo slišali od otrok razna predavanja, kar je zasluga učiteljstva, posebno gospodične A. Brišnik. Prav lepa hvala za vsestranski trud. Bog povrni!

Solčava. Med gosti, zbranimi na gostiji mladeniča Franca Plesnika iz znane rodbine Plesnikove v Logarski dolini, in mladenke Jere Žagar, po domače Radoška, se je nabralo za „Slovensko Stražo“ 13.08 K. Mlačima poročencema želimo: Bilo srečno mnogo let!

Za „Slovensko Stražo“ je nabral velečastiti gospod Fr. Stuhec, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, več tisoč obrabljenih znamk. Neutrudnemu nabiratelju pristrčna hvala!

Luče. Vsled ponovnih napadov na našega častitega gospoda župnika Fr. Lekšeta v „Nar. Listu“ radi dobave vina za Kmetijsko konsumno društvo, se čuti podpisani načelnik omenjenega društva za primorane, da na tem mestu javno izjavi, da so vse trditve v to zadevajočih dopisih v „Nar. Listu“ podla laž in izvirajo iz zgolj umazanega nagiba, — škodovati ugledu in spoštovanju, ki ga uživa častiti gospod župnik med nami. On je našemu kmečkemu društvu le na ponovne prošnje društvenih odbornikov storil uslugo, da je naročil vino. Tudi vse tisto je laž, kar se trdi o prodaji vina od strani častitega gospoda župnika kmetom v pustnem času. Kmetje so vino kupovali in plačali le pri kmetijskem društvu in ne pri gospodu župniku; dobiček od prodane vina ima le kmetijsko društvo, častiti gospod župnik pa ne vinarja. Takšno vino imejte, kakor ga imamo mi in po taki ceni, ga bomo pa od vas kupovali. — Franc Robnik, načelnik.

Tudi podpisani lučki krčmarji se čutimo dolžni izjaviti, da so vse trditve, ki jih je poslal o nas vsem dobro znani liberalni dopisnik v „Nar. List“, povsem zlagane in iz trte izvite. Mi smo vsikdar g. župnika spoštovali in tudi vsikdar odločno na njegovi strani stojimo, torej vse kaj drugega, kakor pa trdi neresnicoljubni dopisnik o raznih figah v žepu itd. Mi dobro vemo, kaj je liberalce prignalo k omenjenim lažem v liberalnem listu. Do bičeka, ki ste ga svoj čas molzli iz nas, vi liberalni dopisuni, je šel po vodi, minili so za vas oni zlati časi bogate žetve

in zdaj bi radi v svoji onemogli jezi opljuvali in pa oblatili vse, kar je poštenega in značilnega. Toda zmotili ste se in s svojim divljanjem pljuvali v lastno skledo. Mi in tudi drugi nismo več taki, da bi z zdravimi očmi ne videli in z zdravo pametjo ne znali razložiti, kaj je prav in kaj ni prav. Mrena nam je padla iz oči in namesto našemu gospodu župniku — kar pa nikdar ni bilo — kažemo vam fige in to ne v žepu, temveč povsem odkrito, kar pričajo naši lastnoročni podpisi. — Anton Logar, gostilničar. Ivan Rosc, gostilničar. Janez Zameznik. Ana Planinšek. Ana Sušnik. Ivan Strmčnik. Ivan Krebs.

Od Savinje. Gospod urednik; Mislil sem, da sta se Vam kunigundski in mrzliški samotar že tako postarala, da jima pero ne teče več. Pa zadnjič naletim zopet v „Slovenskem Gospodarju“ na dopis puščavnika z Mrzlice. Zato je pa tudi mene, Vašega znanega popotnika, zvalila topla in pisana spomlad na prosto, mi potisnila potno palico v roko in pot pod noge, pa jo mahnem proti Žalcu. Ko jo korajžno, kakor vselej, primaham iz gornjih krajev po državni cesti, zagledam tik pred Zalcem, da kopljejo med hmeljniki neko veliko jamo, prav kakor za mrliča. „Aha“, mislim si, „gotovo je lanski osel poginil, zdaj ga bodo pa kar doma zagrebli, denar za konjederca pa ostane kot fond za prihodnje volitve. Glej, glej, ravno prav pričem, bom pa še videl pogreb tega zgodovinskega sivca, kateremu so že prostor v trškem grbu obetali.“ Radoveden, kakor sem, grem vendar gledat kaj so napredni Žalčani zopet pogruntali. A, gospod urednik, povem Vam, ne bili bi takrat radi v moji koži! Kakor če Motričana vprašam po privezanem polžu, ali Lemberžana, kako se vola v stolp spravi, tako se je razsrdil nad menoj delavec, ko ga vprašam, če ne bodo morebiti osla pokopavali. Le svojim čvrstim nogam, katerim sem potice in pečenke pri prvi gostilni obljubil, se imam zahvaliti, da nisem osla občutil tudi na svoji grbi. „Buča neumna“, je vpil za menoj delavec, „te jame so za usmiljene brate.“ „No ja, usmiljenim bratom skopljejo jame, še preden so tukaj.“ Vi te misli zatopljen, stopim res v prvo krmo. Hočem izpolniti obljubo svojim nogam in ustreči tudi želodu, ker po dolgi hoji in prestanem strahu je človek lačen in tudi piti se ne ustavi. Še le tu mi je potem moj čobri prijatelj pojasnil, da res kopljejo jame, dva metra globoke, da se prepričajo, če bi bilo nameravano stavbišče primerno za važno zdravilišče usmiljenih bratov in da Žalčani z vso vnemo na to delajo, da se uresniči ta namera. V ta namen se tudi že nabira in se usmiljenim bratom nudijo ugodni pogoji, ter je stavba bolnišnice za celo Spodnje-Stajersko zasigurana. Pravil mi je tudi ta prijatelj, da so v začetku tisti liberalni petelinčki, ki hočejo v Žalcu komandirati, pa ne poznajo drugega ptica kot žabo, hoteli tudi to občekoristno dobrodelno napravo preprečiti, pa so se jim pravočasno po robu postavili obrtniki in zmernejši liberalci. Zalec je zadnje desetletje s svojo liberalno politiko v gospodarskem oziru že mnogo, mnogo zagrešil. Mogoče se sedaj obrne na boljše. „So pač nekateri ljudje, katere pozno pamet dojde“, tako sem si mislil in šel svojo pot dalje.

Smartno ob Paki. Vsled dopisa „Nar. Lista“ si tukaj dovoljujem še enkrat javno vprašati: Kaj bo ukrenil Jože Zagradišnik, načelnik požarne brambe, ki se je javno v „Slov. Gospodarju“ izjavil, da se k liberalcem ni nikdar prišteval, radi napadov v „Narodnem Listu“ št. 21 z dne 23. maja? Kako stališče zavzema proti temu, da se tistim možem, pristašem Slovenske kmečke zveze, ki so si pri ustanovitvi naše požarne brambe pridobili mnogo zaslug, krače čast po liberalnih listih? Naj vendar on kot zastopnik požarne brambe na zunaj in kot „neliberalac“, ali, če že tega ne, vsaj resnici na ljubo vpliva, da se ustavi tozadevni napadi.

Smartno ob Paki. „Narodni List“ je v št. 21 z dne 23. maja priobčil dopis, iz katerega se jasno razvidi, kako je zašla naša požarna bramba na liberalno pot. Sicer smo že dolgo opazovali, kako so se vsa društva se tikajoča obvestila priobčevala le v „Narodnem Listu“, vkljub temu, da določajo društvena pravila „Slovenskega Gospodarja“ in „Domovino.“ Gospodom okrog požarne brambe je menda bržčas prvi list „preklerikalen“, drugi je pa itak za sušico prenehal. Zato so zavrgli po svoji liberalni pameti kratkotalo obadva ter tako kršili društvena pravila. A povrnilo se k dopisu. V prvem stavku udrihne dopisnik po svoji liberalni maniri po „Slov. Gospodarju“, češ, da ne da miru. V drugem stavku hvali človekoljubnost in nepolitichnost društva, a pozabi dostaviti, da pregovor pravi: „Lastna hvala cena mala.“ V tretjem stavku pravi, da (menda „Sl. Gospodar“) veliko dela prepri in vedno stavi neumna vprašanja. A Pačani vemo, da to ni nikakšen „prepri in neumno vprašanje“, ako se od požarne brambe zahteva, da deluje le v tem, za kar je ustanovljena in tako doseže svoj namen ter da se pri društvu varčno gospodari, da ne bo treba radi požarne brambe zvišati občinskih doklad. V četrtem stavku hoče dokazati, da se društvo ne bavi s politiko, kar naj bo razvidno iz sejnih zapisnikov in društvene kronike. Zopet pa pozabi dostaviti pomankljivost istih, kakor tudi blagajniške knjige, v katerih se kaže sebičnost in častilakomnost ter razne druge „velikanske pregrehe“ odstopivših, a seveda „klerikalnih“ udov. H koncu pa še dostavi nekaj neresnic in grozi, da bodo prišli z imeni na dan in nazajnje kliče: „Na svidenje!“ A mi kličemo: Le na dan!

Mi hočemo imena in še bolj natančno vse ter podpis dopisnika, oziroma njegovih liberalnih drugov, da se potem vidimo, če je treba, pred sodnijo. Tam se pa že bodo pomirile vaše preburno utripajoče liberalne žilice.

Slovenjgradec. Cesar je podelil gospodu Avguštinu Güntherju, načelniku okrajnega zastopa, zlati zaslužni križec s krono povodom njegovega 25-letnega jubileja kot načelnik slovenjgraške obrtne zadruge. Vršila se je v ta namen redka slavnost dne 2. t. m. v društvenih prostorih pri gospodu Lobeju v Slovenjgradu.

Družmirje pri Soštanju. Za veliko ljudsko veselico naše požarne brambe ob priliki blagoslovljenja Gasilnega doma in nove brizgalne v nedeljo dne 16. t. m. popoldne so priprave v najlepšem teku. Prijazno Družmirje si že nadeva slavnostno obleko, ponosni maji rastejo iz tal, srca vseh so v veseljem pričakovanju. Družmirje je tako kakor Gaberje Celju, nekaka narodna trdnjavnica pred posilnemskim Soštanjem; zato pričakujemo, da bo obisk veličasten. Spored slavnost: 1. Ob 2. uri popoldne sprejem gostov na kolodvoru v Soštanju. 2. Skupni odhod v Družmirje. 3. Blagoslovljenje Gasilnega doma in brizgalne. 4. Velika ljudska veselica, petje, ples, srečolov itd. itd. Vstopnina 20 vinarijev. Kakor mala trdnjavnica stoji naš Gasilni dom; vojščaki, vrli naši ognjegasci, so se iz boja s požari že večkrat vrnili kot zmagovalci v ta dom, tako, da veleva tudi hvaležnost do občeokoristnega delovanja društva k najobilnejši udeležbi. V nedeljo dne 16. t. m. tedaj vsi v prijazno Družmirje! Na pomoč!

St. Ilj pri Velenju. V noči dne 26. maja je nastal v šoli ogenj. Da se ni razširil dalje, se imamo zahvaliti cerkovniku. — Dne 2. t. m. je umrla Frančiška Kopiter, po domače Jevska, stara 19 let. Bila je v Marijini družbi in so jo njene tovarišice v belih oblekah spremile k večnemu počitku. To je pa letos že drugi slučaj sušice pri nas. Naj v miru počiva!

c Ponikva ob južni železnici. Tukajšnja župnija, ki je dala lavantinski škofiji slavnega škofa Antona Martina Slomškega, je doletela ravno letos, ob 50letnici Slomškove smrti, čast, da so jo obiskali sedanjí vladika lavantinski, premilostljivi knez in škof Michael. V ponedeljek, dne 10. junija popoldne smo se zbrali pod mogočnim slavolokom blizu cerkve, da jih pričakamo, in vsem so bile iz srca govorene ganljive pozdravne besede, s katerimi so sprejeli Nadpastirja naš domači g. župnik Al. Kreft, župan Jurij Zabukošek, dež. poslanec Jak. Vrečko, kakor tudi učenci in učenke. V torek, dne 11. junija zjutraj so Prevzvišeni pred sveto mašo blagoslovili novo bandero tukajšnje mladeniške in dekliske Marijine družbe, novi tlak, obhajilno mizo, lestenec in druge prenovljene predmete v cerkvi. Po sveti maši so nas v presretni pridigi na podlagi besed sv. apostola Pavla „Bodite hvaležni v vseh rečeh, ker je to volja božja v Kristusu Jezusu za vas vse“ opominjali, naj se Bogu povsod in vselej ter pohlevno zahvaljujemo za prežete dobrote, zlasti za ustvarjenje, odrešenje in posvečenje, da tako postanemo vredni in deležni novih milosti. Obenem so se hvaležno spominjali slavnih mož iz naše župnije, zlasti svojega rajnega prednika Antona Martina, ter so v naše izredno veselje s pridržnice odredili, da se naj letošnja slavnost povodom obletnice Slomškove smrti vrši za šmarsko dekanijo v naši farni cerkvi. Po pridigi in po molitvah za rajne je prejelo 371 otrok zakrament sv. birme. Iz srca kličemo prevzvišenemu Nadpastirju v slovo besede napisane na slavoloku pred cerkvijo: Zahvala! Plačilo čaka v nebesih!

Agitirajte za „Slov. Stražo!“

Koroško.

Zmaga. Iz Celovca prihaja veselo poročilo, da so Slovenci pri občinskih volitvah v Medgorjah zmagali v drugem in tretjem razredu.

Kdo bo novi koroški deželni predsednik? „Gr. Tagblatt“ poroča, da se vplivni krogi trudijo, da bi postal koroški deželni predsednik svak bivšega ministrskega predsednika baron Gautscha, grof Zedtwitz, ki je sedaj dvorni svetnik v nižjeavstrijskem namestništvu.

Kranjsko.

Podržavljenje ljubljanske policije. Zakon o podržavljenju ljubljanske policije je sankcioniran. Ljubljana bo plačala za podržavljenjo policijo 80.000 K na leto.

Zrakoplovstvo.

Zrakoplovna tekma za razdaljo Berolin—Dunaj.

K zrakoplovni tekmi za razdaljo Berolin—Dunaj se je prijavilo 11 tekmecev. Vsled neugodnega vremena se je posrečilo edino le nemškemu podniku aviatiku Helmuthu Hirthu dospeti neovirano do zaželenega cilja, do Asperna pri Dunaju. Prevozil je 669 km dolgo črto v 7 urah 21 minutah.

Avstrijski nadporočnik Blaschke je prišel samo do Gänserkofla pri Dunaju, ki je oddaljen 10 km od Asperna. Vsi drugi aviatiki so pred ciljem izstopili iz tekme.

Aviatiku Hirthu bi tedaj morala pripasti cela razpisana nagrada za zrakoplovno tekmo Berolin—Dunaj v znesku 47.100 K. Hirth je pa izjavil, da je tudi nadporočnik Blaschke radi njegovega krasnega poleta vreden enega dela tega darila. Komisija je nato določila, da dobi Hirth 40.000 K in Blaschke pa 7000 K.

Od kilometerske nagrade po 20.000 mark dobi Hirth 6100, nadporočnik Blaschke 6000 mark, nadporočnik Miller 4850 mark in Krieger 2850 mark.

Od nagrade 10.000 mark za tri najboljše letalce v tej tekmi dobi Hirth 5000, Blaschke 3000 in pa Miller 2000 mark.

Od nagrade po 10.000 mark za tiste tri zrakoplovce, ki priplovejo do Asperna, dobi Hirth prvo darilo 5000 mark.

Za vsem dobi Hirth 40.000 K in približno 16 tisoč mark. Blaschke 7000 K in približno 9000 mark. Končno prejme Hirth še častno darilo mesta Dunaja, častno darilo prince Sigismunda Pruskega in ima pravico do nagrade nemškega vojnega ministrstva v znesku po 6000 mark. Blaschke pa dobi častno darilo prince Friderika Leopolda Pruskega in častno deželno darilo nižjeavstrijsko.

Absolutizem na Hrvaškem.

Policijske odredbe v Zagrebu.

V Zagrebu vlada veliko razburjenje radi množestvinih aretacij. To se zlasti opaža v dijaskih vrstah, ki so ogorčeni radi svojih tovarišev. Policija pa dalje prijema in zapira, ne da bi bilo mogoče kaj zvedeti o usodi zaprtih. Mesto samo je preplavljeno z detektivi. Vohunstvo je do skrajne meje razvito, tako da človek v lastnem domu ni več varen. Čuvaj pa se je po napadu zaprl v banske dvore in ne hodi na ulico; vojaške straže so pomnožene, — Markov trg pa, kjer se nahaja banska palača, je noč in dan zaseden od legije policajev in detektivov, ki ostro opazujejo vsakega mimoidočega. Deželni avtomobil počiva v garaži. Čuvaj pa ima sedaj dovolj časa, da premišljuje o nadaljnjih preventivnih odredbah.

Brezpravnost časopisja.

Opozicijski listi, a to so vsi razen 2 službenih „Narodnih Novin“ in „Jutranjega Lista“, priobčujejo samo suha data o atentatu. Nobenega članka! Kako to? Pod preventivno cenzuro ni mogoče današnjih političnih razmer v zemlji omeniti niti v najblažjem tonu, zato raje ne prinašajo opozicijski listi nobenega komentarja, nego da bi jim policijski cenzor izčrpal vsako senco kritike današnjega režima in bi tako morda ostala sama obsodba atentata.

To nesmotrenost je učinila edino osješka „Narodna Obrana.“ Po tehnični razpredelbi se vidi, da je omenila današnji položaj v deželi, toda cenzor je to izbrisal in ostalo je samo zadovoljstvo, da atentat ni uspel. In to sedaj z veseljem kvitirajo uradne „Narodne Novine“, pritožujoč se, da vse ostalo opozicijsko časopisje molči.

Zaprta Slovenec.

Zaprta je razum mnogih drugih dijakov tudi jurist Avgustin Gostinčar, Slovenec, a za to, ker je enkrat na neki zabavi deklamiral Jukičevo pesem. L. Jukič je, kakor znano, pesnik. Gostinčar je v Zagrebu znan kot izredno glasbeno naobražen in je bil nameščen kot orgljar v stolni cerkvi. Aretirali so ga v cerkvi in ga naravnost iz cerkve odvedli v zapor.

Vojska.

Caillaux o vzrokih vojne.

„Corriere d'Italia“ poroča iz Jeruzalema: Bivši francoski ministrski predsednik Caillaux je na svojem potovanju prišel v Jeruzalem in je tam govoril s poročevalcem lista „Sabah“ o italijansko-turški vojni. Caillaux je rekel, da sta vojno povzročili dve okoliščini: od strani Italije vsled pomanjkanja sredstev v domovini in vsled prevlekega izseljevanja, od strani Turčije vsled postopanja otomanske vlade po uvedbi ustave. Navzlic ponudbi, ki sta jo stavili začetkom novega režima Anglija in Francija mladoturkom, so vendar ti ostali pri tem, da so protizirali trozvezo. To protežiranje je ozlovilo kabineta v Parizu in Londonu. Nepotrebno bi bilo, zanikati, je rekel Caillaux, da je postop Avstro-Ogrske do Soluna že sklenjena stvar. Turčija bi iz tega, ker je zadeva za toliko časa, dokler je na avstrijskem prestolu še sedanji cesar, odgodena, lahko kapital kovala. In predno pride na avstrijskem prestolu do kake izpremembe, bi se Turčija lahko odločila, katerim velevladim se bo pridružila.

Izgon Italijanov.

Dne 5. t. m. je zapustilo 700 izgnanih italijanskih podanikov Carigrad.

Dne 6. t. m. je pripeljal avstrijski parnik „Bukovina“ 196 izgnanih Italijanov v Anconu.

V Scalanovi ob maloazijskem obrežju so nameravali tamošnji mohamedanski prebivalci usmrtiti vse kristjane. Turško vojaštvo je napravilo red, ko so fanatični Turki že ubili 6 kristjanov in 20 težko ranili.

Mirovno vprašanje.

„Elclair“ poroča iz Rima, da so v tamošnjih političnih krogih mnenja, da je pričakovati v najkrajšem času miru. To domnevanje podpirajo s trditvijo, da so prenehali Italijani tako v Tripolitani, kakor

v Egejskem morju s svojo akcijo. Govore tudi, da je bil nekdo iz neposredne okolice cesarja Viljema tri dni v Rimu in da se je dotični razgovarjal tudi s kraljem v Kvirinalu ter se na to dne 4. junija odpeljal. Splošno se sodi, da je dotični izpolnil pogoje svojega poslanstva. Iz gotovih krogov prihaja tudi vest, da so izdelani novi predlogi glede mirovne konference, tako da vzdrži Italija lahko svoj aneksijski dekret, med tem ko Turčija tega dekreta ne pripozna. Kljub temu naj bi se vršila med obema državama pogajanja.

Odveč bi bilo, opozoriti na nesmiselnost tega poročila, ker bi nepriznanje aneksijskega dekreta pomenilo nadaljevanje vojne in na drugi strani tudi Italija ne bi hotela dati iz rok orožja, ki si ga je s tolikimi denarnimi, če tuči ne človeškimi žrtvami priborila v Egejskem morju.

Vse vesti so le ugibanja.

V Tripolitani.

Poslanec iz Tripolitaniye Salejman el Baruni brzojavlja na parlament in časopisje ter roti v svoji brzojavki, da naj Turčija ne zapusti Tripolitaniye, ker bi to pomenilo začetek razdelitve Turčije. Tudi če Turčija zapusti Tripolitanijo, pravi v svoji brzojavki, se bomo bojevali naprej in uničili sovražnika, ali pa bomo sami uničeni.

Poveljnik v Benghaziju poroča, da so Italijani dne 31. maja usmrtili v Dorni nekega domačina, ki je prišel brez dovoljenja v mesto, in nekega zamorca, ki se je branil vstopiti v zamorsko legijo ter je raztrgal uniformo, ki so mu jo vsilili. Pred svojo smrtjo je izjavil ta korajžni zamorec, da rajši umre, kakor da bi kdaj streljal na ljudi enake vere, kakor je on.

Polom v Pulju

Pulj, 8. junija 1912.

Kako so gospodarili laški veljaki v mestnem gospodarstvu v Pulju, kaže sledeči slučaj. Mesto je vzelo 1.717.180 K posojila za zgradbo topničarske in domobranske vojašnice. Urediti in popraviti bi se morala s tem denarjem tudi mestna kanalizacija. Občina je dobila denar, toda zidali niso nobene vojašnice, niti niso dali ti možje vinarja za kanalizacijo. Zgradili so samo skladišče poleg domobranske vojašnice, ki je stalo 85.000 K in popravili laško gimnazijo, za kar so izdali 55.000 K. Od vsega denarja je pa ostalo le še okroglo 198.000 K, ves ostali znesek pa je izginil.

Ko je prevzel vodstvo mestne občine baron Gorizzutti, je dobil v mestni blagajni samo 143 K 41 v. V anagrafičnem uradu so dobili zastanke od celega leta. Tudi v mestni tržnici je vladal grozen nered. Toda krivcev do sedaj še niso dobili, razun tržnega komisarja Trollisa, ki so ga aretirali.

Do sedaj je že izpraznjenih 13 uradniških mest, ki so razpisana za junij in julij. Mest onih občinskih uradnikov pa, ki so še v preiskovalnem zaporu, pa glasom štatutov še ne morejo razpisati. Preiskava bo trajala še najmanj eno leto.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za dosego in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno-znano Steckenpferd-milo, znamko Steckenpferd, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfumu, in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobro obnesla Bergmanns Liliencerme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi.

Razgled po svetu.

Velika tatvina. Borzni senzal Jakob Hirsch v Trstu je šel pretečeni teden v podružnico kreditnega zavoda, kjer je imel opravke. V roki je nesel torbico, v kateri je imel 60 K drobiža in ček za 91.000 lir. Ko je prestopil prag notranjih vrat, sta skočila k njemu dva neznanca, iztrgala sta mu torbico iz rok in sta pobegnili. Hirsch je ovadil zadevo policiji, ki je uvedla takoj strogo preiskavo. Toda brezupno je bilo iskanje tatov. Proti večeru so našli ček za 91.000 lir v nekem poštnem nabiralniku. Hirsch se spominja, da sta mu že pred nekaj dnevi med vožnjo po cestni železnici izmaknila tudi ta dva zločince iz žepa 250 K, toda takrat je mislil, da je denar izgubil.

370 metrov globoko v ognjeniku. Iz Honolulu poročajo, da se je spustil profesor Day 370 metrov globoko v žrelo ognjenika Kileanea. Iz žrela je prinesel vrelo lavo. Analiza vrele lave in vjetih plinov utegne popolnoma preobrniti sedanjo teorijo o ognjenikih.

Morilec matere. V Berolinu je napadel 17letni sin nekega rokodelca svojo mater, ko je bil oče z doma. Udaril jo je s puškinim kopitom po glavi, da se je zgrudila. Nečloveški sin jo je zaprl v klet, kjer je ta uboga, zelo težko ranjena žena umrla čez nekaj minut. Morilec je pobegnil, pa je sedaj že v rokah pravice.

Radi poneverbe zaprli avstrijskega konzula. Vsled številnih ovadb so dne 5. t. m. zaprli avstrijskega konzula v Genfu, Padowetz-Khana zaradi zlorabe zaupanja. Poneverjena svota znaša 20.000 K.

Pred kratkim se je izvršil vlom v poslopje avstrijskega konzulata; odnesenih je bilo mnogo dragih kamnov in denarja. Vlomilce so pred kratkim v Lionu na francoskem prijeli. Sumijo, da je bil konzul v zvezi z vlomilci.

Kralj alkohol uničil kralja jabolk. Kalifornijski velesadljarec Henrik Spruch, potomec neke henske družine, se je zadnji čas udal pitju. Zato se je razdrla njegova zaroka z neko lepo in pa bogato mlado vdovo. Spruch je šel na to v svoj hotel, in napisal to-le pismo: „Zadnji dve leti sem večkrat že premišljeval, ali naj izvršim samomor. Pijanstvo je korenina vsega hudega. Ljubim najboljšo ženo na svetu, toda ona se je, kljub temu, da me ljubi, z grozo obrnila od mene. Studim se samemu sebi, zato hočem končati.“ Sobarica je našla H. Sprucha mrtevga z revolverjem v eni in sliki neveste v drugi roki.

Češka kolonija na Nemškem. V Novem Kölnu, ki je češka kolonija, so dne 2. t. m. odkrili spominsko ploščo pruskemu cesarju Frideriku Viljemu, ki je tam naselil Čeha. Novi Köln je še do sedaj ostal popolnoma češki. Slavnostim je prisostvoval tudi nemški princ Eitel Friderik. Slavnost je bila popolnoma češka. Le pozdravni govor na nemškega prestolonaslednika je bil nemški.

Požar v Carigradu. Požar, ki je te dni razsajal v Carigradu, je upepelil 1121 hiš, 119 prodajalnic, 3 mošeje, 6 šol, 1 bogoslovsko šolo, 2 kopališči in nek mohamedanski samostan. Škoda se ceni na 20.000.000 frankov. 20.000 oseb je trenutno brez kake strehe.

Anarhisti na Češkem. Iz Jičina poročajo: Tukaj se je končal proces proti večletni anarhistični družbi, ki je po jičinski okolici sistematično ropala in kradla. Zgodilo se je tudi več ubojev, ki jih izključno pripisujejo tej družbi. Voditelj te anarhistične družbe, Vlach, je bil obsojen na smrt; njegovi tovariši pa na manj ali več let ječe.

Sleparski bankir. Iz New-Yorka poročajo: Veliko senzacijo vzbuja aretacija bankirja Wintenutha, ki je svojim klientom prodal za 1.300.000 dolarjev akcij nekega fingiranega zlatega rudokopa, ki sploh ne eksistira.

Direktorij za prihodnji teden v Lavant. škofiji.

- 16 Dom. 3. p. Pent. de ea sem. c. vir. oia. de Dom. Com. S. Ioannis Franc. Reg. C in L. et M. sine 3. Or. Vesp. de Dom. (ppr. lc.) com. seq. (in P. L.) et S. Ioannis Franc. Reg. C. Compl. de Dom.
- 17 Fer. 2. S. Bennonis Ep. C. dupl. c. a. Invit. Hym. et R. de Coi. Ant. Ps. et V. de Fer. rel. ppr. lc. Ad Laud. et Hor. Ant. et Ps. de Fer. a cap. de Coi. Or. ppr. M. iuxta Dir. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer.) a cap. de seq. (in P. L.) com. praec. ac Ss. Marci etc. Mm. (Ant. et V. e. Laud.) Compl. de Fer.
- 18 Fer. 3. Ss. Felicis et Fortunati Mm. dupl. c. r. oia ut heri et in Dir. not. — Vesp. de Fer. a cap. de seq. (Hym. ppr.) com. praec. et Ss. Gervasii et Protasii Mm. Compl. de Fer.
- 19 Fer. 4. S. Iulianae de Falc. V. dupl. c. a. oia. ut Fer. 2. et in Dir. not. — In 2. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer. rel. de Coi.) com. seq. Compl. de Fer.
- 20 Fer. 5. S. Silverii P. M. simpl. c. r. Invit. et Hym. de Coi. Ant. Ps. et V. (3. N.) de Fer. Ll. 1. et 2. de ser. occ. cum R. de Coi. (1. e. 1. Noct., 2. Dne. praevenisti, 8. R. Lect. 3. (2. iung.) ppr. Ad Laud. (et Hor. oia. de Fer. a cap. de Coi.) Suffr. Ad Prim. Prec. (I. lc.) In M. (Statuit 1 lc.) Gl. 2. Or. A cunctis. 3. Or. ad lib. Epist. ppr. Vesp. (Ant. et Ps. de Fer. a cap.) de seq. Compl. de Fer.
- 21 Fer. 6. S. Aloisii C. dupl. c. a. oia. ut Fer. 2. et ppr. lc. not.
- 22 Sabb. (Vigil. s. ieiun.) S. Niceae Ep. C. dupl. c. a. oia. ut Fer. 2. et in Dir. not. — Vesp. de seq. (ppr. lc.) com. Dom. (ppr. lc.) tant. Compl. de Dom.
- Cras prohib. Miss. vot. et de Req. etiam. praes. corp.
- 23 Dom. 4. p. Pent. Nativitas S. Ioannis Bapt. Patr. Eccl. cathedr. Lav. dupl. 1. cl. c. Oct. c. a. Off. ppr. 9. L. hom. et com. Dom. in L. (et Hor. oia. ppr. lc.) et M. Gl. (omitt. imper.) Cr. Praef. Trinit. ult. Ev. Dom. In 2. Vesp. (ppr. lc.) com. seq. et Dom. Compl. de Dom.

Proda se lokomobila na bencin, s 6 konjskimi silami, le malo obrabljena, močna, vozi popolnoma brez vsake hibe. Proda se takoj poceni in pod jako ugodnimi pogoji. Tudi si jo lahko vsakdo ogleda. — Vprašanja je nasloviti na J. Hajny. Maribor, Kokošinekova ulica št. 32. 144

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Liniment mazilo,

najboljše sredstvo, če si hočeš odstraniti potenje nog. — Cena 3 krone (tudi v znamkah). Pošilja franko.

Mestna lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru
Glavni trg tik rotovža. 113

Notar dr. Firbas

ima svojo pisarno nasproti prejšnje št. 17 Viktringhofgasse v Mariboru.

Prodajam Dobro idočo gostilno s trgovino s prodajo tabaka in žganja ob krajni cesti in bližnjem kolodvoru. — Več pove upravnistvo. 143

Katoličani!

Slovinci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh
Maribor, Stolna ulica 5
nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilen obisk; osobito se priporoča gosp. abiturientom in maturantom za izdelovanje modnih salonskih oblek. Zagotavljam točno in pošteno postrežbo. Cene primerne. Zaloga črnega in modnega blaga, iz solidnih tovarn.

Darila za birmo!

Točna postrežba.

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Medi na obroke! Ilustr. cenik zastoj Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3.50
Pristna srebrna ura 7.—
Original omega ura 18.—
Kuhinjska ura 4.—
Budiljka, niklasta 8.—
Poročni prstani 2.—
Srebrne verižice 2.—

— Večletna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Slovenska ulica 26.

Kapljem zlatine iz srebra. 200

Služba občinskega redarja na Vranskem se odda s prostim stanovanjem in kurjavo. Plača dosedajna. Prednost imajo dosluženi orožniki. Prošnje do 25. junija 1912 na Županstvo trg Vransko.

Hotel Trabesinger

v Celovcu

Velikovška cesta

št. 5

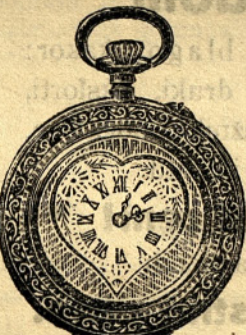
se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zaječeno pristna in dobra vina.

Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sedi na senčnatem vrtu.

Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

Svoji k svojlm!

Botrčki in botree! Za sv. birmo

rocam najlepša darila kakor: ure, zlatino, srebrnino, verižice, uhane, zaponke, priveske, prstane z demanti, brilante in drugimi kamni. Vse po najnižjih cenah.

Za ženine in nevestice poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila po najnižjih cenah.

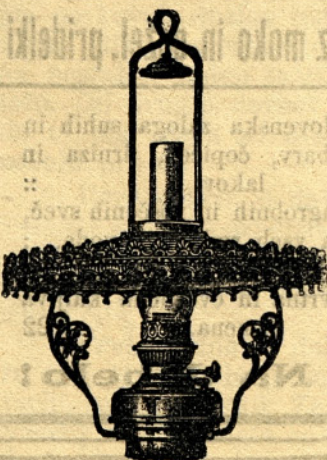
ZALOGA: OČAL, NAOČNIKOV, DALJNOGLEDOV ITD.

Naročite cenike!

Zastonj!

Poštnine prosto!

R. Salmič : Celje : Narodni dom.

Edina štajers. narodna steklarska trgovina na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Na debelo!

Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina

(Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Volneno

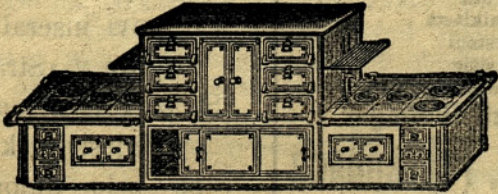
za ženske in sukno za moške obleke
zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.

Vzroci na zahtevo poštne prosto.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj. 194

Krompir, rumeni, rožni in beli, fižol, oves, domačo deteljo, lucerno, čebulček, krmilno peso, korenje, sploh vsa vrtna in poljska semena, zanesljive kaljivosti, najboljše vrste se dobijo v

Veletgovina s špecerijo
in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na debelo! Na drobno!
Istotam se kupi vsaka množina želoda in deteljnega semena domače detelje.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast.

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

V najstarejši narodni **manufaktorni** trgovini se **vsled smrti** gospoda

Karola Vanič, Celje

Narodni dom

prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širivosti, dežniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni!

Velika množina različnih
ostankov pod lastno ceno.

Zdravilišče TOPLICE

na Kranjskem belokrajnska železnična postaja
Straža-Toplice.

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli: Jako udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija. 134

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.
Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopališča.

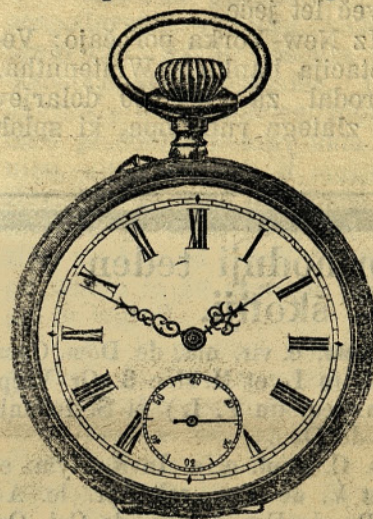
Franc Pleteršek

Maribor, **Zaloga**
Koroška
cesta 10. **pohištva**

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Ure za birmo!

repasirane s pismenim jamstvom!

Pristna srebrna ura K 7.—
Pristna srebr. ura ženska K 7.—
Pristna srebrna verižica K 2.—
Pristna srebrna verižica
damska K 3-40
Zlata ura K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal repasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane
Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor
Tegethofova cesta št. 39.

Schlüter-kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen, ostane dolgo svež, lep kruh in cen. Izdeluje 14

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegetthoffovi ulici.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna

semena

voščenih in drugih vrst sveč, dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznani trdki

Milan Hočevar Celje
tik farne cerkve.

Trgovina s specerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: šrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrez za seno in za o-
troške postelje itd. itd. ::
Sprejema se vse pod to stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvo-
novne, dvigalnice in transimije. ::

Ivan Ravnika

Celje

Graška cesta 21.

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firniza in lakov. ::
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč, Zaloga vseh rudniških voda. ::
Priporočam sveža, deteljna, travna, poljska, vrtna in cvetlična kaljiva semena. 22

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Podružnica

Ljubljanske Kreditne Banke v Celju.

Centrala: **Ljubljana.**

Podružnice: **Špljet, Celovec, Trst, Sarajevo in Gorika :**

Delniški kapital: **8 milijon kron.**

Rezervni zaklad **čez K 800.000** obrestuje

vloge na vložne knjižice po

od dne vloge do dne dviga.

Renf. davek plačuje banka iz svojega.

4¹/₂ 0

čistih